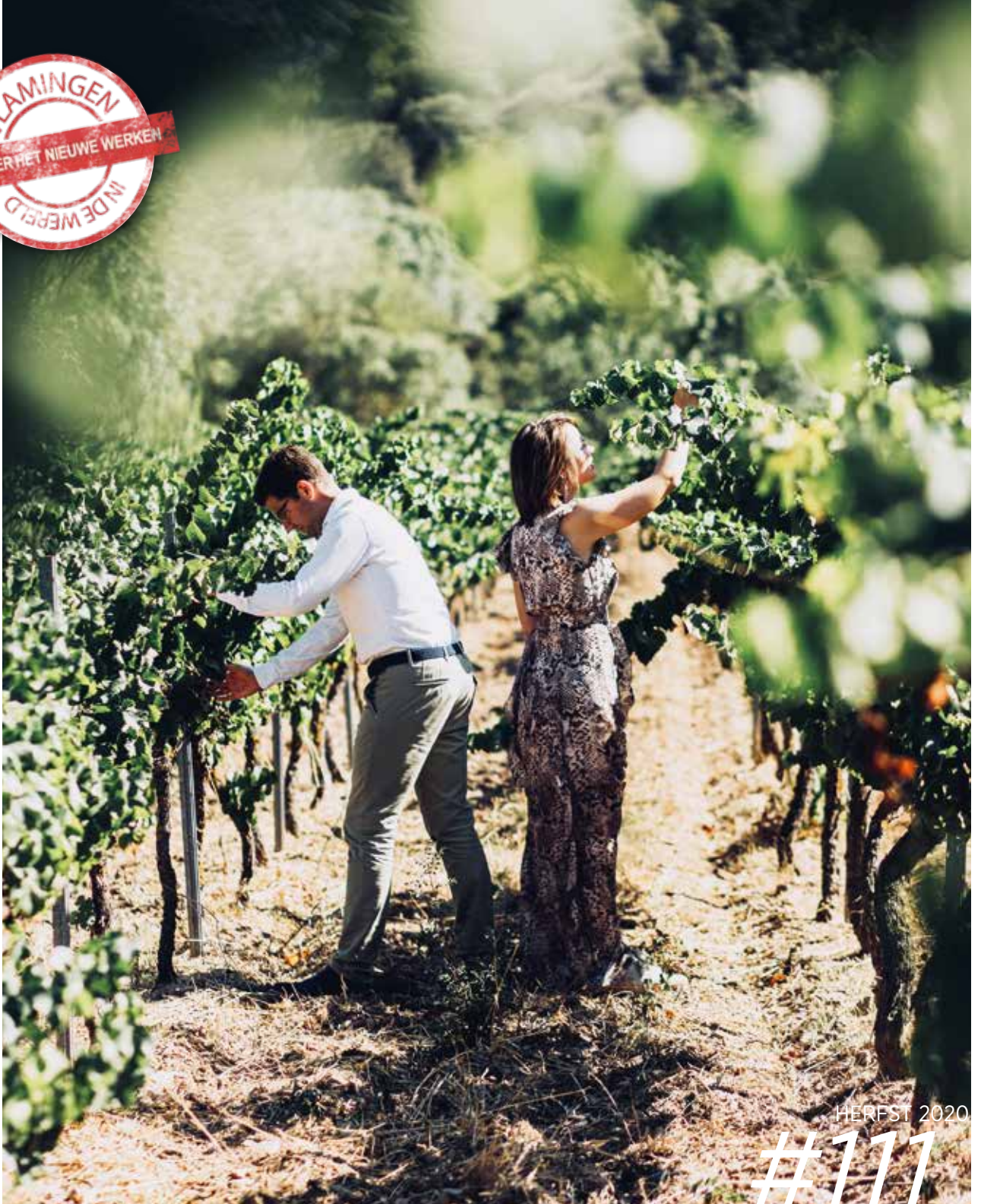

Vlamingen in de Wereld

WONEN, WERKEN EN ONDERNEMEN IN HET BUITENLAND

VIW.BE

© Mas Simsó

HERFST 2020

#111

WIJNDROOM IN SPANJE | STUDIE NAAR INTERNATIONALE MOBILITEIT | TOPARCHEOLOGIE

INHOUD

Eerste woorden	1
Woord van de voorzitter	3
Haute cuisine	4
Onbelast schenken	6
Zomerkamp	7
Coververhaal: windomein	8
Fotograaf in Japan	12
Podcast: Piet in Ecuador	14
Juridisch: zorgvolmacht	16
Europees recht	17
Klimaatfotograaf	18

DOSSIER HET NIEUWE WERKEN

Inleiding	21
Vlerickstudie	2
Arbeidspsycholoog	24
Onbelast bijverdienen	26
Personeelsmanagement	28
Fiscaliteit	30

Archeologie	32
Vogelparadijs Honduras	34
Column	36

Coverstory: Een windroom komt uit. Jonge dertigers Simon en Sophie spenderen al hun vrije tijd aan hun windomein in Spanje en maken indruk met de oogst (zie pagina 8-11).

Het nieuwe werken

Geen bevolkingsgroep die zo gewend geraakt aan het idee van een alsmear kleinere wereld dan de expatpopulatie. Logisch dat de huidige pandemie een kleine ontwrichting van hun leven betekent. Bij uitbreiding mag het trouwens niet verbazen dat het coronavirus wereldwijd de internationale arbeidsmobiliteit vertraagt. Veel 'expatvriendelijke' landen kondigden strikte grenscontroles af. En zelf kijken potentiële expats even de kat uit de boom.

Er wordt veel gesproken over het 'nieuwe normaal'. Men speculeert over de toekomst van zakenreizen en wereldwijde mobiliteit. Veel vraagtekens. Het nieuwe werken is dan ook niet toevallig het thema van deze editie. Ons jaarlijkse (digitale) congres rond het internationale HR-beleid speelde er gretig op in. We vroegen Vlerick Business School om de beleving van, en de kijk op, short *international assignments*, te onderzoeken. Het werd de kapstok voor de vierde editie van *Mobility is Key*. De resultaten van het kwalitatief onderzoek zijn te lezen op pagina 22-23. En wat blijkt, de traditionele driejarige toewijzing voor het hele gezin is misschien geen verleden tijd, maar het is niet langer de automatische keuze. De impact van de coronapandemie zal deze trend enkel nog versterken.

Zelfs zonder corona neemt de complexiteit van grensoverschrijdend werken jaar na jaar toe. Het beleid rond internationale arbeidsmobiliteit is een groeiend kluwen van immigratie, arbeidsrecht, belastingen, sociale zekerheid, verhuizing, cultureel bewustzijn en andere disciplines. Het inschatten van mogelijke toekomstige lokale lockdowns zal het vraagstuk nog verzwaren. Het dan maar liever als moderne nomade proberen denk je misschien? Met een laptop onder de arm bouwen steeds jongvolwassenen een bestaan op in het buitenland. Niets lijkt hen nog te binden aan thuis. Het is echter de vraag of ze ook Belgische belastingen en gezondheidszorg kunnen meenemen in hun reiskoffer. Het wordt onderzocht op pagina 30-31.

Corona zet niet enkel HR-afdelingen onder druk, het virus ontwricht ook hele organisaties, en doet ons anders denken over werken. In aanloop naar een post-pandemische wereld, krijgen we de kans om alles te herdenken. Een kantelmoment volgens Vlaams expat en arbeidspsycholoog Frederik Anseel. Als wereldwijd gerespecteerde autoriteit ziet hij op pagina 24-25 zowel kansen als valkuilen, maar toch vooral opportunititeiten. Al zullen digitale meetings de rijkdom van fysiek samenwerken nooit helemaal vervangen. Vanuit Sydney kijkt hij verder dan de geijkte horizon. Verhuizen naar Australië was voor hem zeker geen jeugddroom. Dat is het voor vele Vlamingen natuurlijk wel, een droombestemming. Waar moet je allemaal aan denken? Wat zijn de valkuilen? Onze nieuwe emigratietool licht een tipje van de sluier. Je vindt hem gratis op viw.be.

Koen Van der Schaeghe
Directeur/hoofdredacteur

OFFICIËLE VERTEGENWOORDIGERS VLAMINGEN IN DE WERELD

ALGERIJE

Algiers
Stroobandt Ronny

ARGENTINIË

Buenos Aires
Remaut Reinhilde

AUSTRALIË

Adelaide
Deco Rudi & Raspoet Inez
Perth
Van Der Eecken Tineke
Victoria
Demuyck Nancy

BOSNIE-HERZEGOVINA

Konjic
Scherpereel Jelle

BULGARIJE

Sofia
Sagaert Pascal

BURKINA FASO

Ouagadougou
Sergooris Madeleine

CANADA

Alberta
Gotthold Erwin
New Brunswick
Bodart Fanny
Ontario
Focquet Mireille

CHILI

Santiago
Magnus Annemie

CHINA

Beijing
Heynincq Tina
Shanghai
De Ceuster Alex

COLOMBIA

Bogota
Otten Filip

D.R. CONGO

Kinshasa
Van Cauwenberg Inge

DENEMARKE

Horsholm
Swerts Sophie

DOMINICAANSE REPUBLIEK

La Romana
Demyttenaere Inge

DUITSLAND

Beieren
Bax Hanne
Berlijn
Moens Walter
Noordrijn-Westfalen
Waeterloos Veerle

ECUADOR

Quito
De Vuyst Piet

FRANKRIJK

Parijs
Goezu André
Ile De France
Borïau Frederik

GAMBIA

Bakau
Goossens Bart

GRIEKENLAND

Athene
Dirix Theo

GROOT-BRITANNIË

Londen
Vermyleen David
Surrey
Beckers Brit

HONGARIJE

Boedapest
Temmerman Kim

IERLAND

Dublin
Vanhoucke Jacques

INDIA

Bangalore
Verfaillie Els
Chennai
Baeyens Guy
Mumbai
Reynaers Els

INDONESIË

Jakarta
Dekoster Kathleen

ITALIË

Milaan
Verstreken Marleen
Rome
Van Doren Hilde

JAPAN

Tokyo
Catrysse Bernard

LUXEMBURG

Steinsel
De Corte Fred

MEXICO

Tlaxcala
Cailliau Brecht

NIEUW ZEELAND

Auckland
De Belder Mine
Christchurch
Rottiers Patrick

NOORWEGEN

Kolsas
Van Laenen Filip

OGANDA

Kampala
Kadaplackal Francis

OOSTENRIJK

Wenen
Leers André

PARAGUAY

Capitan Miranda – Itapua
Godefroid Conny
Asunción
Cuppens Arnoud

POLEN

Warschau
Van Hool Annick

PORTUGAL

Lissabon
Van Belleghem Joost

QATAR

Doha
De Bruycker Ilse

ROEMENIË

Boekarest
Struys Jan

SERVIE

Belgrado
Delva Gilberte

SEYCHELLEN

Victoria
Delaere Kristof

SLOVAKIJE

Bratislava
Van Laer Lendert

SPANJE

Alicante / Villajoyosa
Ryckaert Dieter
Catalonië / Barcelona
Wouters Myriam
Madrid
Dauwe Mieke
Tenerife
Verhoest Roger
Valencia
Lesage Kristien

SURINAME

Paramaribo
Helderweirt Tom

THAILAND

Bangkok
Bull Eddy

TUNESIË

Tunis
De Jonghe Solange

VERENIGDE ARABISCHE

EMIRATEN
Dubai
Van Acoleyen Els

VIETNAM

Hanoi
Laukens Philippe

VSA

Arizona/Gilbert
Vanderheyden Katrien
California / Monterey
Fiers Vera
Colorado / Broomfield
Wynant Al
Georgia / Atlanta
Cloet Mieke
Illinois / Chicago
Ryckbosch Bart
Ohio / Aurora
Dauwen Erik
Oregon / Portland
Vermeulen Stefaan
Nevada / Henderson
Ardenoy Youri en Ryssaert Anja
New York / Regio New York
Higham – Bouten Kaat
New York / New York City
De Muelenaere Emma
Pennsylvania / Philadelphia
Mertens Daisy
Washington Dc
Quintyn Marc
Wisconsin / Brussels
Binard Joseph

ZUID-AFRIKA

Gauteng / Pretoria
Jacxsens Lieve

ZWEDEN

Bollnas
Van Louwe Luc
Stockholm
Vanhove Tiny

ZWITSERLAND

Genève
Sap Frank
Zürich
Scheir Petra

COLOFON

VLAMINGEN IN DE WERELD is het driemaandelijkse tijdschrift van de gelijknamige Stichting van Openbaar Nut, de enige belangenvereniging voor Vlamingen die in het buitenland (willen) wonen, leven, werken. **CORRESPONDENTIEADRES & RECLAMEREGIE** Vlamingen in de Wereld, Zenith-gebouw, Koning Albert II laan 37, 1030 Brussel, Tel.: +32 (0)2/201 73 84, info@viw.be, www.viw.be, facebook.com/viwbussel. **ABONNEMENTEN** 50 euro, dit is het forfait om gebruik te maken van de VIW-dienstverlening. Een lidmaatschap op het tijdschrift zit hier inbegrepen, alsook de toegang tot de ledenpagina's van de website en de diverse voordelen die VIW haar leden biedt. IBAN: BE73 4115 0371 7160, Swiftcode (BIC): KREDBEBB. Met als mededeling 'Ledenpakket VIW'. Betalen via kredietkaart kan uiteraard ook. Raadpleeg hier voor www.viw.be/nl/lidmaatschap-overzicht. **REALISATIE** Drukkerij Geers Offset nv. **NA ELKE VERZENDING** krijgen wij stevast een aantal exemplaren retour wegens foutief adres. Gelieve het secretariaat van uw gewijzigde adres op de hoogte te brengen a.u.b. **VIW RESPECTEERT DE WET** op de privacy.

VIW is lid van de Unie van de Periodieke Pers.

RAAD VAN BESTUUR VLAMINGEN IN DE WERELD VOORZITTER: Eddy BONNE, ONDERVOORZITTER: Steven VAN LAER

Jan BUYSSE, Rik DECAN, Filip DECLERCQ, Lot DE GEYTER, Daniëlle DELI, Veerle DENAUX, An DESCHEEMAERKER, Prakash GOOSSENS, Guido GYSEMANS, Paul HEGGE, Greta ICKX, Thomas JANSSEUNE, Erik JONNAERT, Guido JOURET, Sylvain F. KEMPENEERS, Romain MEEUSEN, Ine MORTELMANS, Stefan NERINCKX, Johanna NEYT, Kathleen NUYENS, Marc QUINTYN, Sven ROOMS, Matteo SEREGNI, Wim STAESSENS, Claire TILLEKAERTS, Stijn VAN BOSSTRAETEN, Nathalie VAN DER PERRE, Marc VANDIJCK, Jan VAN DOREN, Ria VAN ELSLANDE, Piet VAN HOVE, Guido VAN HUYLENBROECK, Remi VERMEIR, Diane VERSTRAETEN.

STRUCTURELE SPONSORS DEME, RSZ, EY, Gosselin Group, Ondernemingen Jan De Nul nv, Edufax, BVN, ING, MIVB, Altair Global, Leuven Mindgate, Partenamut

Met de steun van de Vlaamse overheid. De Vlaamse overheid kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor de inhoud van de publicaties.

EDDY BONNE
VOORZITTER

Multiplicator

Als private stichting zet VIW in op een vlotte samenwerking met de overheid. Wij dan ook zeer opgetogen met de paragraaf, die werd opgenomen in het recente federale regeerakkoord: *'De regering hecht veel belang aan een vlotte, professionele dienstverlening aan Belgische burgers in het buitenland. Zij zal deze door een doorgedreven digitalisering versterken. De regering zal de mogelijkheden onderzoeken om het stemmen van Belgen in het buitenland toegankelijker te maken met het oog op een grotere participatiegraad bij alle types van verkiezingen.'*

Wij onderscheiden hierin drie belangrijke elementen:

Vooreerst moet men kunnen rekenen op een efficiënte dienstverlening. De rol van het postennetwerk is hierbij primordiaal. Wij lezen dit eveneens als een streven naar objectieve informatieverstrekking. De burger heeft immers recht op correcte, volledige en ondubbelzinnige informatie. Hierin zien wij ook een grote rol voor onze stichting weggelegd. Daarom publiceren wij ook geregeld over de bedrijvigheid van de diverse overheden. VIW is via haar eigen uitgebreid netwerk een multiplicator van zowel FOD Buitenlandse Zaken als het Vlaams Departement voor Buitenlandse zaken.

Ten tweede is er de noodzakelijke focus op digitalisering. De pandemie treft vele facetten van ons leven en dat vertaalt zich heel nadrukkelijk in onze digitale interacties: mensen zoeken via sociale media naar informatie, een

geruststellend advies, een helpende hand. Buitenlandse Zaken gooide hoge ogen met haar online crisiscentrum. Vooral met de Facebookgroep *#BelgenVoorElkaar* *#BelgesSolidaires* *#BelgierFürEinander* die uitgroeide tot een forum waarop gestrande reizigers terecht konden voor hulp en advies van landgenoten die permanent in het buitenland verblijven. Deze manier van connecteren hanteert VIW trouwens ook met haar eigen dienstverlening. De voornaamste emigratiekennis zit immers in het buitenland, bij elke uitgeweken Vlaming.

Tenslotte is onze stichting opgetogen dat ook de participatie aan alle verkiezingen opnieuw opgenomen is. Wij zullen dan ook de nodige acties ondernemen opdat in deze legislatuur een tweederdemeerderheid gevonden wordt om Belgen in het buitenland de kans te geven hun stem uit te brengen voor de regionale verkiezingen. Want onze stichting betreft, is dit een basisrecht. Idealiter wordt ook hierbij ingezet op digitalisering.

Ik wens tenslotte ook nog al onze vertegenwoordigers een hart onder de riem te steken in deze donkere tijden. Het Covid-19 virus leeft binnen al onze contreien en is niet van plan om daar onmiddellijk weg te gaan. Onze manier van denken, van handelen, van werken, van onszelf zijn is hierdoor danig overhoop gegooid. Maar binnen die chaos trachten wij alles zo normaal mogelijk te laten verlopen, zonder de minste hinder. En tot hertoe is dat aardig gelukt.

We zijn dankbaar voor wat deze sluiting ons bracht

Carlo Simons opende begin dit jaar een restaurant in Marrakech. Totaalconcept Dar Simons ontving lovende recensies van onder meer The New York Times en The Telegraph en was zo goed als volboekt tot oktober. Corona gooide in maart roet in het eten, maar Carlo laat zich niet doen en maakt van de gelegenheid gebruik om het concept verder te verfijnen.

TEKST ANNE CRUYT

“Ik ben een Limburger met Indonesische roots, dus Marrakech lijkt misschien niet zo’n voor de hand liggende locatie. Toch is het

voor mij een logische keuze. Ik reisde er al vaak naartoe met Marokkaanse vrienden en kende het land wel. Maar het marktonderzoek heeft de doorslag gegeven: van de alle verschillende landen en steden die ik op het oog had, sprong Marrakech erbovenuit. Een bruisende stad die vorig jaar 17 miljoen toeristen verwelkomde, dat is de perfecte plek om dit vernieuwend restaurantconcept op te zetten.

Officieel hebben we een vergunning als hotel, want we bieden ook vier gastenkamers aan. We beperken die echter enkel tot de mensen die in het restaurant komen eten, want we willen een totaalconcept aanbieden. Elke avond kunnen maximaal 12 mensen komen eten en zij die willen, kunnen ook overnachten.”

FAMILIE IN PLAATS VAN PERSONEEL

“Mijn visie is dat er in ons bedrijf geen hiërarchie mag bestaan. De poetsvrouw staat op hetzelfde niveau als ik als het gaat om meedenken en het concept ontwikkelen. Mezelf zie ik eerder als sleutelfiguur. Ik wil dat iedereen betrokken is, al is dat soms een uitdaging in een cultureel hiërarchische context waar er traditioneel een enorme afstand bestaat tussen werkgever en werknemer. We werken hier heel veel, je

brengt bij ons meer tijd door op je werk dan thuis, dus de mensen moeten zich in de eerste plaats goed voelen.

Eén van onze belangrijkste pijlers is het creëren van lokale werkgelegenheid, daar slagen we goed in op deze locatie. Ik heb zelf zoveel kansen gekregen in België en Nederland en kan die nu geven aan andere mensen. Sommigen van ons personeel kunnen niet lezen of schrijven maar staan zo erg open om te leren dat ze op korte tijd pijlsnel transformeren. Personeel is nooit eigendom; hier investeren we in mensen en niet in een bedrijf. Als iemand dan vertrekt om zijn carrière verder te zetten, is dat een teken dat we een blijvende impact hebben gemaakt die zich verder zal vermenigvuldigen. Het zorgt ervoor dat ook wij scherp blijven, blijven leren, blijven onderwijzen. Als je ploeg alles perfect weet, word je als bedrijfsleider laks. Nieuwe mensen zijn daar het tegengif voor.”

TOTAALCONCEPT

“Ik wil dat mensen bij ons boeken alsof ze een ticket kopen voor een theatervoorstelling. Je weet niet wat je op voorhand te zien krijgt en vertrouwt op de expertise en persoonlijkheid van de theaterschrijver.

Als iemand hier op vakantie is, streven we ernaar als hoogtepunt van die vakantie onthouden te worden. Daarom positioneren we ons niet op prijs maar op concept en kwaliteit. We willen niet koken voor rijke mensen, maar voor zij die appreciëren wat we doen. Bij ons kom je niet omdat je honger hebt, maar omdat je onze ervaring wil meemaken. Dat betekent dat sommige van onze klanten maandenlang sparen om dan iets mee te maken waar ze maanden achteraf nog over spreken. We zijn geen Marokkaans restaurant en dat was een bewuste keuze. Mijn opleiding was in Europa en ik heb altijd volgens Franse keuken gekookt. Dat uit zich in de ingrediënten: we werken enkel met wat de aarde en de zee aanbiedt, op een gastronomische manier gebracht. Traditie en kwaliteit zijn daarbij de steunpilaren. Ik geloof dat er nooit meer dan drie smaken op een bord kunnen liggen, meer kunnen je smaakpapillen niet aan. Dus we zijn klassiek maar tegelijk ook vernieuwend. Bij ons geen schuimpjes, wel topingrediënten en kwaliteit. De ingrediënten komen dagvers van de markt, de vis werd 's nachts gevangen. Zelfs ons ijs wordt à la minute gedraaid, wat ervoor zorgt dat we zelfs geen diepvries hebben.

De muziek die je hoort is 100 procent Belgisch. Ons internationaal publiek kan dat ten zeerste smaken en gaat vaak opzoeken naar welk nummer ze aan het luisteren zijn. Ook dat is deel van het concept en het maakt me trots om onze sterke muziekscène met zoveel nationaliteiten te delen. Voor deze artistieke invulling werken we samen met Martine Thoelen en Herman Maes.

Sociale media zijn onomstotelijk een belangrijke factor om rekening mee te houden. We denken hier veel over na; het is een krachtig medium dat we kunnen gebruiken maar heeft ook veel van de restaurantervaring kapotgemaakt. Het beïnvloedt op voorhand hoe iemand zijn avond gaat beleven en schept soms torenhoge verwachtingen die niet altijd kunnen worden ingelost. We zijn zoekende naar die balans; we kunnen niet zonder maar willen ook niet weggeven wat er gaan gebeuren voor het bezoek. Dat zie je wel wanneer je er bent, letterlijk: we hebben een open keuken waarin de gast ziet hoe voor hem gekookt wordt. Je kan zelfs een tafel boeken in de keuken.”

BLIK VOORUIT

“Ik ben als mens positief ingesteld en ben bovenal zeer dankbaar. Door de verplichte sluiting hebben we de tijd gekregen om ons te concentreren op het verfijnen van ons concept. Daar hebben we de ruimte voor, net omdat we tijdens de eerste maanden zo hard gewerkt hebben. De financiële buffer die we toen opbouwden, stelt ons in staat om ons personeel te blijven doorbetalen.

In de toekomst gaan we meer gangen en kleinere porties aanbieden. We krijgen veel vraag naar vegetarische en veganistische menu's, wat erg verschilt van de traditionele Franse keuken. Daarom plannen we toch op termijn maandelijks een vegetarisch menu aan te bieden. Verder gaan we ook meer tafelbereidingen doen. De rest blijft uiteraard nog een verrassing.

De grootste les voor mij is dat geluk niet rechtstreeks evenredig mag zijn met succes. Succes gaat altijd over. Ik wil dat blijvend in het achterhoofd houden, ook als Dar Simons weer opengaat en het druk wordt.”

In afwachting van de heropening in Marrakech, verblijven Carlo en zijn gezin opnieuw in Limburg. Wanneer de horeca in Vlaanderen heropenen, kan je drie maanden lang proeven van Dar Simons. Meer info op www.darsimons.com.

ONBELAST SCHENKEN VOOR EEN NOTARIS IN NEDERLAND BINNENKORT VERLEDEN TIJD?

In het kader van een weloverwogen successieplanning maken Belgische rijksinwoners gretig gebruik van de zogenaamde 'kaasroute'. Deze Nederlandse piste zal weldra echter haar fiscaal voordeel verliezen vanwege een aankomende wetwijziging die vermoedelijk uitwerking zal krijgen op 1 december 2020. Wat maakt die 'kaasroute' nu zo populair in het kader van een successieplanning? En is het te overwegen om nog snel gebruik te maken van deze route?

TEKST KIM VERHAEGHE EN SVEN HUBRECHT (EY)

Iedere schenking voor een notaris in België moet verplicht worden geregistreerd en is bijgevolg ook steeds onderworpen aan schenkbelasting.

Tot op heden is de registratie van buitenlandse notariële schenkingsakten met betrekking tot de overdracht van roerende goederen (geld, effectenportefeuille, aandelen van een NV of BV, kunst...) daarentegen niet verplicht.

Als men de buitenlandse schenkingsakte vrijwillig laat registreren in België zal schenkbelasting worden geheven.

In principe zal men er echter voor kiezen om de buitenlandse schen-

kingsakte niet te registreren in België. Zo kan men de heffing van schenkbelasting in België vermijden. Waarom spreekt men dan over de 'kaasroute'? De reden is dat men er meestal voor kiest om de buitenlandse schenkingsakte te verlijden voor een notaris in Nederland. De schenking door een Belgisch rijksinwoner voor notaris in Nederland zal immers in principe ook niet worden belast in Nederland. Men betaalt dus noch schenkbelasting in België, noch in Nederland. Voor velen blijkt na het uitrekenen van de uitgespaarde schenkbelasting, de verplaatsing naar Nederland de moeite waard. Keerzijde van de medaille is dat wanneer de schenker overlijdt binnen de drie jaar (soms zeven jaar) na de schenking, de geschonken goederen toch nog onderworpen worden aan erfbelasting. Indien de schenker deze risicoperiode van drie (of zeven) jaar overleeft zal noch schenkbelasting, noch erfbelasting verschuldigd zijn. Schenkingen voor een notaris in Nederland worden fiscaalrechtelijk dus op dezelfde manier behandeld als handgiften en bankgiften. Merk op dat volgens het recent Vlaams regeerakkoord in het Vlaamse Gewest de risicotermijn van drie jaar zou worden opgetrokken tot vier jaar.

Als men roerende goederen wil schenken heeft men dus de keuze

tussen het betalen van schenkbelasting of het ondergaan van het risico gedurende drie (soms zeven) jaar dat toch nog erfbelasting zal verschuldigd zijn over de geschonken goederen.

Een schenking waarbij een Belgisch rijksinwoner beroep doet op een notaris in Nederland heeft, naast het besproken fiscaal voordeel, ook enkele bijkomende voordelen ten opzichte van handgiften en bankgiften (waarvoor geen notariële akte is vereist). Zo biedt de notariële akte steeds een vaste datum, kan de schenker zich het vruchtgebruik voorbehouden en is een restschenking mogelijk.

Naar verluidt is er een meerderheid in de Kamer om het wetsvoorstel aan te nemen. Door een kleine aanpassing in de Belgische wetgeving zal een schenking voor notaris in Nederland fiscaal geen soelaas meer brengen. Ook roerende schenkingen via notaris in het buitenland zullen immers verplicht registreerbaar worden in België en dus steeds onderworpen worden aan schenkbelasting.

Wil dit zeggen dat voor de toekomst over iedere roerende schenking schenkbelasting zal worden geheven? Neen, overeenkomstig de huidige tekst van het wetsvoorstel zal het nog steeds mogelijk zijn om een handgift of bankgift te doen en

deze niet vrijwillig ter registratie aan te bieden. Dit weliswaar onverminderd de hiervoor beschreven risicotermijn van drie jaar en de beperkingen ten opzichte van een notariële schenkingsakte.

Indien de wetwijziging in werking treedt op 1 december 2020, wat dan met de schenkingen voor notaris in het buitenland die plaatsgrepen vóór die datum? Volgens de tekst van het wetsvoorstel zal niets wijzigen voor die schenkingen. Men zal dus niet verplicht worden om ook deze te registreren zodat zij gevrijwaard kunnen blijven van de heffing van schenkbelasting.

Een bijzonder aandachtspunt is er voor de zogenaamde restschenkingen die nog niet werden aanvaard door de tweede begiftigde(n). Bij een restschenking schenkt men goederen aan een eerste begiftigde. Wat bij het overlijden van de eerste begiftigde van de schenking overblijft komt dan toe aan een tweede begiftigde, die eveneens werd aangeduid door de schenker. Indien de tweede begiftigde de restschenking aanvaardt na de inwerkingtreding van de wetwijziging, zal hij of zij schenkbelasting moeten betalen op het ogenblik dat de restschenking uitwerking krijgt. De tweede begiftigde heeft er in principe dus belang bij om de restschenking te aanvaarden voor de 1 december 2020. In dat geval speelt enkel de risicotermijn van drie (soms zeven) jaar.

Geen tijd te verliezen! Indien u overweegt om roerende goederen te schenken, weet dan dat de 'kaasroute' nog maar even open blijft, zeer waarschijnlijk tot 30 november 2020. In de praktijk blijkt dat nog heel wat particulieren met een zeker roerend vermogen deze laatste kans wensen te benutten. Door de toenemende drukte in de agenda's van de adviseurs en notariskantoren in Nederland wacht u beter niet tot de laatste weken van november om ook tot actie over te gaan als u uw schenking nog tijdig wil rond krijgen.

Meer info: ey.com

ZOMERKAMPEN VLAMINGEN IN DE WERELD

Deze zomer organiseerde Vlamingen in de Wereld voor het eerst een eigen taalkamp voor expatkinderen. Eén van de grootste uitdagingen voor expatfamilies is het bijhouden van de moedertaal bij een verblijf in het buitenland. We proberen hier een handje bij te helpen door expatkinderen van over de hele wereld samen te brengen om een week lang samen spelenderwijs Nederlands te oefenen en te verbeteren. Het thema dit jaar was "thuis in de wereld".

Ondanks de uitdagende omstandigheden en enkele afzeggingen door reisrestricties, mogen we toch spreken van een geslaagde eerste editie! Maar liefst 14 kinderen tussen 7 en 12 jaar kwamen uit Zweden, Frankrijk, Zwitserland, de Verenigde Arabische Emiraten en het Verenigd Koninkrijk samen in Gent voor een "vree wijze week".

Naast enkele klassikale lessen was er vooral veel sport en spel en ook een bezoek aan Gent kon niet ontbreken. Knutselen, verkleeden, verhalen vertellen, gezelschapsspelletjes spelen, zingen en dansen, ... De kinderen zaten geen minuut stil!

Volgende zomer herhalen we dit taalkamp, inschrijven kan vanaf begin volgend jaar!

Met dank aan Roeland vzw voor de praktische organisatie.

Wijndroom komt uit

Wie droomt er niet van een eigen wijndomein? Het jonge, Gentse koppel Simon Van Acker (30) en Sophie Blicck (32) maakte die droom waar, door de overname van een wijndomein in een topwijnregio. Simon studeerde rechten in Gent en specialiseerde zich in fiscaal recht. Sophie deed handelswetenschappen in Brussel en kwam eveneens in de fiscale adviespraktijk terecht. Ze leerden elkaar kennen bij de Big Four en spenderen sindsdien al hun vrije tijd aan hun wijnpassie.

TEKST KOEN VAN DER SCHAEK

Op de terugweg van een wijnreis door Spanje zochten ze naar de roots van een Priorat wijn die Simon op restaurant dronk. De wijnen zijn een ware smaaksensatie met een terroirexpressie waarin je ogenblikkelijk de typische leisteen of schist proeft. Overweldigd door de streek ging het koppel er sindsdien elk verlengd weekend op ontdekking. Tot de dag dat ze er een eigen wijndomein overnamen. In juni brachten ze hun eerste witte wijn op de markt. Een grandioos succes!

LLICORELLA

In de provincie Tarragona, het zuidelijke staartje van Catalonië, ligt Priorat. Deze kleine regio in het ruige, heuvelachtige binnenland kent een lange wijnbouwtraditie, die teruggaat tot de 12de eeuw. Na een lange periode van teloorgang ontstond pas de jongste 40 jaar een hype rond de *Denominació d'Origen Qualificada Priorat*. De lokale wijnen werden uit de vergetelheid gehaald toen de oenologische faculteit van de Davis Universiteit in Californië in de jaren '80 een studie publiceerde waaruit bleek dat Priorat de beste bodem voor druivenstokken van de hele wereld had. De donkerbruine leisteen ('llicorella') en de rijke mineraalbodem maken Priorat zo uniek.

Vrijwel onmiddellijk na die publicatie startten enkele gepassioneerde wijnliefhebbers er opnieuw met kwalitatieve wijnbouw. Zij brachten hun eerste oogst in 1991 op de markt en van toen af is er geen houden meer aan. De vijf pioniers worden vandaag nog steeds tot de nieuwe sterren van Spanje gerekend. Sindsdien bombardeert de internationale pers Priorat tot 'the next big thing', met een prijsexplosie als gevolg. Vandaag is er 2.000 hectare wijngaard in exploitatie.

INSTAPKLAAR

Sophie en Simon: "Gepassioneerd door de prachtige streek en de magnifieke wijnen gingen we op zoek naar een vaste stek in Priorat. In eerste instantie naar een klein huis als 'pied-à-terre'. Door het schaarse aanbod en de vele - buitenland-

se - interesse kwamen we echter dikwijls te laat. Op een dag kwam een uniek 5 ha groot wijndomein met instapklaar huis te koop. De Zwitserse eigenaars die er al 20 jaar wijn maakten, werden te oud voor de verre verplaatsingen en het zware werk. We waren de eersten die belden en namen onmiddellijk een vliegtuig om te gaan kijken. We waren verkocht”, klinkt het enthousiast. “Overtuigd dat we dit uitdagend bijberoep samen met onze voltijdse jobs zouden combineren, stelden we een ambitieus financieel plan op, zochten we naar de juiste mensen om ons lokaal te omringen en besloten we de stap te wagen. Mas SimSó was geboren.”

Mas SimSó (een verbastering van de Catalaanse naam voor de carignan druif en tevens samentrekking van Simon en Sophie's voornaam) ligt op een 'prime' locatie voor druiventelting die het beste van de aanwezige natuurelementen combineert. De ondergrond is 100 procent 'llicorella' (spreek uit: jicorèja) en de percelen liggen zuidoost georiënteerd, op een helling tot 18% en 300 tot 400 meter boven de zeespiegel. Alle ingrediënten voor een ideale wijngaard.

VIEILLES VIGNES

In de streek valt zeer weinig regen. Het jaargemiddelde bedraagt slechts 400 mm, maar sommige wijngaarden ontvangen nog minder. De temperaturen schommelen sterk. In de zomer is het in de regio brandend heet, terwijl de nachten koel blijven. De wijnstokken moeten er hard werken om hun voedsel metersdiep uit de schist te halen. Dat alles resulteert

in zeer lage opbrengsten en in geconcentreerde wijnen, met veel mineraliteit, frisheid en fruit.

Sophie en Simon: “Op ons domein zijn de traditionele variëteiten grenache en carignan aangeplant, de eerste druif om de wijn aroma en fruit te bieden, de tweede om te zorgen voor kleur en kracht. Daarnaast hebben we nog syrah en malbec in rood, alsook grenache blanc en viognier in wit staan. Er staan nogal wat ‘vieilles vignes’, 45 jaar oude wijnstokken die eerder in concentratie en finesse dan in overvloedig rendement resulteren. Ons plan is de creatie van een wijn van hoge kwaliteit met behulp van moderne wijnbouwtechnieken en het nodige respect voor de natuur en het unieke terroir.”

VI DE VILA

In juni 2020 brachten Sophie en Simon hun eerste witte wijn onder het nieuwe SimSó label op de markt. “Het is een blend van 90% grenache blanc en 10% viognier. Elke variëteit werd apart gevinifieerd. De wijn heeft een prachtige gouden gloed. De aroma’s van citrus, abrikoos en witte bloemen stuiven uit je glas omhoog. De rijping van de wijn vond plaats op nieuwe eiken vaten *sur lie* (de droesem van dode gistcellen) met dagelijkse batonnage (roertechniek), wat resulteert in een wijn met een mooie structuur en complexiteit. De wijn is elegant, heeft een fijn palet maar is toch expressief met een mooie afdronk.”

“We durfden het aan om vanaf het eerste jaar de kwalificatie als ‘Vi de Vila’-wijn (een Cru Village) aan te vragen, wat een speciale categorie is in de priorat appellation. Technisch voldeden we aan alle voorwaarden; druiven oogsten en verwerking in hetzelfde dorp, stokken van minimaal 15 jaar oud, beperkte rendementen, etc. Het smaakpanel van de appellation had het laatste woord en stond tot onze verbazing de kwalificatie toe. Vanaf het eerste jaar meelopen met de gevestigde waarden; het legt de lat hoog voor de komende jaren. Uiteraard is een klassieke Prioratwijn rood. Het grootste deel van de wijngaard bestaat dan ook uit rode variëteiten. Onze eerste oogst uit 2019 rijpt momenteel op eiken vaten en belooft alvast veel goeds”, besluiten Sophie en Simon.

HINDERNISSEN

Hoewel Sophie en Simon we beiden juridisch en fiscaal geschoold zijn, bleek de aankoop van een onroerend goed in Spanje toch uitdagend: “Omdat een Spaanse notaris niet dezelfde verantwoordelijkheden opneemt als zijn Belgische ambtgenoot is het aangewezen je te laten bijstaan door een lokale *abogado* of advocaat. Het internationale kantoor waarmee wij samenwerkten legde haarfijn alle pijnpunten van het goed bloot, maakte de onderhandse verkoopovereenkomst op en stond ons bij tot en met de ondertekening van de notariële akte. Voornamelijk vanwege de taalbarrière (alle officiële documenten zijn opgesteld in het Catalaans) raden wij iedereen aan niets te ondertekenen zonder een degelijke Engelse of Nederlandse vertaling. Dat is behoorlijk kostelijk, maar je vermijdt naderhand een hoop ellende. Voor de contacten met de appellation werken we samen met een lokale partner. Hoewel onze concullegaproducten ons als Belg omarmen en helpen waar mogelijk, is het toekennen van plantrechten, het in orde krijgen van oogstaangiften, etc. toch veel eenvoudiger met de juiste contacten.”

DE JUISTE MAN OP DE JUISTE PLAATS

Theorie en praktijk durven al eens te verschillen. Niettegenstaande hun diverse wijncursussen en opgebouwde affiniteit met de wijnbouw, schakelden Sophie en Simon toch een lokale producent in voor de dagdagelijkse opvolging: “Iemand die de gewoonten van de streek perfect beheerst. Voor de vinificatie en blend doen we een beroep op onze eigen kennis en neus en laten we ons bijstaan door een gekwalificeerde oenoloog. We moeten nog veel leren. Onze oogst is ons echter te veel waard om te laten verloren gaan aan beginnersfouten. De juiste man en expertise op de juiste plaats is onze tip voor starters. Kwaliteit verkrijg je niet door *trial and error* maar door het verenigen van gepassioneerde experts.”

JURIDISCHE DUBBELSTRUCTUUR

“Na het bottelen van onze eerste witte SimSó Blanc 2019 drong een goede juridische structuur zich op. Daarom richtten we een Belgische vennootschap op die zich bezighoudt met de commercialisering en de marketing. Daarnaast hebben we een Spaans vennootschap die de productie en export op zich neemt. Zo’n juridische dubbelstructuur is een hele hap uit je budget maar het zorgt wel voor gemoedsrust en een degelijke ruggengraat in de productie en commercialisering van je product.”

www.mas-simso.com

Klaar voor uw nieuw avontuur in het buitenland?

ING maakt uw leven als expat eenvoudiger door u te helpen bij het regelen van uw financiële zaken hier en in het buitenland. Ga naar [ing.be/expats](https://www.ing.be/expats)

FOTOGRAAF 'NA TIEN JAAR STA IK NOG VERSTELD VAN DIT LAND'

Het was de liefde die Rob Walbers naar Japan bracht. Liefde voor het land, maar ook voor een vrouw. Vandaag woont de Limburgse fotograaf al meer dan tien jaar onder de Rijzende Zon, en het ziet er niet naar uit dat daar snel verandering zal in komen. 'Het leven is hier zo goed, dat het moeilijk wordt iets beters te vinden.'

TEKST MATTHIEU VAN STEENKISTE

En zeggen dat het eigenlijk de andere kant zou opgaan. Toen Rob Walbers een lange relatie zag aflopen, besloot hij eindelijk dat oude plan om naar New York te verkassen uit te voeren. Maar dat was voor januari. Eerst zou hij met vrienden nog een zomerse reis maken naar Japan. 'En dat heeft het hem gedaan', glimlacht de fotograaf nu. 'Het land blies me volstrekt omver. Er was niet alleen die cultuur, maar ook de mensen zelf. En dan meer bepaald, om héél eerlijk te zijn: één specifieke madam.'

'Ik kwam haar tegen op een undergroundfeestje in Osaka. We raakten aan de praat, en 's anderendaags spraken we alweer af, voor een koffie. En toen liep de reis af, en stond ik een week later alweer in Japan. Het excuus was een foto-shoot, maar die was op zijn beurt ook maar een uitvlucht om haar terug te kunnen zien. Aangezien ik de taal niet

sprak, had ik immers een tolk nodig. Op het einde van die trip was ik tot over mijn oren verliefd. Op haar, maar ook op het land. Terug thuis heb ik haar gebeld, en gevraagd wat ze er van dacht als ik het New Yorkplan liet varen, en in de plaats naar Japan afzakte.'

Wat hem zo raakte? Walbers moet niet lang nadenken. 'Het respect waarmee mensen met elkaar omgaan, en hoe dat het hele dagelijkse leven beïnvloedt. Je merkt het aan alles: het netjes aanschuiven voor de trein, de vriendelijkheid, het behulpzame, ... Je kunt er op café je portefeuille of iPhone op tafel laten liggen, een half uur later zal ze er nog altijd liggen. Je kunt dan denken dat dat een idealisering van je vakantiebestemming is, die je altijd hebt, maar nee: na tien jaar sta ik er nog altijd versteld van.'

En dat hij in België een gevierde rockfotograaf was, en in Japan zichzelf moest heruitvinden? Ach. 'Het was wel zo. Eerst woonde ik in Osaka, waar op muzikaal gebied erg weinig gebeurde. Het was dus al snel duidelijk dat ik mijn Belgisch ritme van drie of vier concerten per week niet kon aanhouden. Ik kende ook niets van de lokale rockscene, en had dus ook geen klanten om dat soort foto's af te nemen. Dat was niet erg, ook in België was ik me al aan het oriënteren richting portret- en modefotografie. Door een agent te vinden die voor mij werk kon scoren, ben ik uiteindelijk in het modewereldje beland.'

'Zo kwam ik al snel in het strenge Japanse werkritme

terecht van zeven dagen op zeven beschikbaar zijn, weinig vakantie hebben. Daar moet je wel wat in mee willen gaan, maar als freelancer kan ik op de dagen dat ik geen shoot heb wel op mijn eigen tempo werken. Het zou veel harder zijn als ik hier een gewone bureaujob zou moeten aanhouden. En het stimuleert ook wel, hoe iedereen hier hard werkt. Ik vind het ook niet erg om te *peren*, ik haal er veel voldoening uit.'

En zo introduceerde de fotograaf ook een stukje Limburg in Japan. Walbers lacht. 'Toen ik mijn agent leerde kennen, begon hij terloops over één van mijn laatste projecten in België, waarbij ik van die typische kapelletjes was gaan documenteren. Dat kennen ze in Japan natuurlijk niet, en hij vond dat heel romantisch. We hebben toen op voorstel van het voormalige Flanders Center in Osaka een tentoonstelling met die beelden opgezet. Dat ik daar met zo'n project, dat heel erg teruggreep naar mijn geboortedorp Overpelt, kon scoren, was heel erg fijn, want eigenlijk is België hier een grote onbekende. Chocolade, dat weet iedereen, en dan wafels of bier, afhankelijk van de persoon; en dan houdt het wel op. Ze hebben vaak ook geen idee waar ons land precies ligt in Europa. Dat doet je wel beseffen hoe klein ons land eigenlijk is. Tegelijk leeft het hier wel. Belgisch bier is een ding hier, en als ik op de bovenste verdieping van ons shoppingcentrum kom, dat geheel aan chocolade is gewijd, zie ik merken van Belgische chocolade waar ik zelf nog nooit van had gehoord.'

'GEWOON' EEN BUITENLANDSE VRIEND

Ondertussen is Walbers al even getrouwd met zijn Asuka. 'Dat hebben we gewoon in België gedaan, het was niet de bedoeling om ook in Japan iets op te zetten. Op vraag van haar ouders hebben we wel een gezamenlijke fotoshoot gedaan, zoals daar de traditie is, en toen we nadien samen gingen eten, bleek een goeie vriendin van Asuka een verrassingsfeestje op poten te hebben gezet.'

Nochtans trouw je niet zomaar met een Japanse, blijkt. 'Ik was er van uitgegaan dat we zouden gaan samenwonen als ik naar Japan kwam', vertelt Rob. 'Zij woonde echter nog bij haar ouders, zoals veel ongetrouwde Japanners. Elke keer ik daar over de vloer kwam, werd ik voorgesteld als 'gewoon' een buitenlandse vriend die wel eens wilde zien hoe een gewoon Japans gezin leefde. Daar voelde ik wel wat onbegrip over, dat onze relatie niet uitgesproken kon worden. Het is niet dat die mama het niet doorhad dat er meer aan de hand was (lachje), maar vaderlief moest daar precies toch beetje bij beetje op worden voorbereid dat er een vreemdeling in de familie zou komen (lacht). Achteraf gezien heeft Asuka dat heel goed aangepakt, maar op het moment zelf voelde dat wat vreemd. Ik ben ook nog zijn goedkeuring moeten gaan vragen voor het huwelijk. Daar ben ik flink

zenuwachtig voor geweest, want dat moest met de juiste Japanse termen die ik niet helemaal beheerste.'

Botst het soms nog op intercultureel vlak? 'Dat valt wel mee, maar soms kan Asuka wel heel hard opkijken. Japan is een heel hygiënisch land, waar alles wat van buiten komt in principe een beetje vies is. Van zodra je thuiskomt, doe je dus je schoenen uit, en wissel je zelfs van kleren. In het park op het gras gaan zitten, zoals wij zouden doen, gaat daar niet. Er moet altijd een plastic of een dekentje tussen. Of nog zoiets: chocolade eieren in het gras verbergen, zoals mijn broer dat voor zijn kinderen doet, zou hier ondenkbaar zijn. En ja, dat merkt ze dan wel op.'

Of hij zelf niet wat geïmagineerd is in al die tijd? 'Je moet wel. Als je dat kunt, kun je hier blijven hangen, anders hou je het niet vol. Er is geen middenweg. Het is aanpassen en volgens de regels spelen, of niet. In dat opzicht heb ik me waarschijnlijk meer aangepast dan ik beseft of zou willen toegeven. Het is een land met veel regels, dat merken vrienden die op bezoek komen altijd meteen op. Eenmaal je daar in zit, valt het echter wel mee. Je rolt daarin, en als je de regels volgt gaat alles heel gemakkelijk. Het zorgt er net voor dat alles hier zo op wieltjes loopt. En uiteindelijk leef je - zeker in Tokyo - met heel veel mensen op een enorm klein oppervlak. Als iedereen zijn eigen ding doet zou het pure chaos zijn.'

Zou hij ooit met Asuka naar België kunnen verhuizen? Het is niet ondenkbaar, geeft de fotograaf toe. 'We praten daar wel over, maar concrete plannen zijn er niet echt. Asuka heeft ooit eens een jaar in Australië gewoond, en had voor mijn komst plannen om naar Canada te verhuizen, dus zij kan eender waar wonen. Op dit moment zitten we echter nog goed in Tokyo, maar als dat niet langer zo is, is België morgen ook beslist. Al zou ik persoonlijk Mexico of alsnog New York een grotere uitdaging vinden (lachje). Maar in alle eerlijkheid? Het leven in Japan is zo goed, dat het moeilijk zou zijn om dit te overtreffen.' 🍷

KUNST CONSERVEREN IN ECUADOR

In 1988 kwam kunstenaar en conservator-restaurateur Piet De Vuyst terecht in de Ecuadoraanse hoofdstad Quito. De Vlaamse Vereniging voor Opleidingsprogramma's in het Buitenland (VVOB) deed een beroep op zijn expertise om Ecuadoranen op te leiden voor de restauratie en conservatie van kunstwerken in het lokale Dominicanenklooster. Wat bedoeld was als een tijdelijk verblijf van zes jaar, groeide uit tot bijna een half leven in Zuid-Amerika.

TEKST LODE ROELS

"Ik ben in 1954 geboren in Gent als zoon van een Oost-Vlaamse kunstschilder en een West-Vlaamse moeder", begint Piet. Het artistieke zit dus van bij de geboorte in zijn genen. "Na Latijn-Wetenschappen op de humaniora koos ik voor het Sint-Lucas Hoger Kunstinstituut en behaalde ik het diploma van plastische kunsten met daarna een twee jaar durend postgraduaat Restauratie van Kunstwerken in Gent. Na mijn studies gaf ik avondles aan het Sint-Lucas en hield ik me bezig met de restauratie van kunstwerken."

"De interesse voor het buitenland is er altijd al geweest", bevestigt Piet. "Al na mijn studies had ik de drang om iets meer van de wereld te zien. Het zaadje voor een buitenlands project is geplant door twee studiereizen, naar Egypte en Ecuador. In dat laatste land zou een nieuw project worden opgestart vanuit VVOB, kwam ik te weten. De bedoeling was om Ecuadoranen op te leiden voor de restauratie en conservatie van kunstwerken in de hoofdstad Quito. Men wilde namelijk de collectie van het

Dominicanenklooster klaarmaken voor toeristen. Ik werd uiteindelijk samen met een collega geselecteerd voor de job. In 1988 zijn we vertrokken."

Buiten zijn studiereis was Ecuador een onbekend land voor hem, dus de eerste maanden moest Piet zich een weg zoeken. "Ik probeerde te aarden in mijn nieuwe thuisland en stootte daarbij toevallig op een link met het thuisfront. De Vlaamse pater Joos De Rijcke bleek namelijk een standbeeld te hebben op het plein voor het Franciscaner klooster. Een jaar na de officiële Spaanse stichting van Quito in 1534 was de man in de stad aangekomen. Later zou hij een voorname rol spelen bij de constructie van het klooster en samen met een Vlaamse collega Pieter Goltzius zou hij de Sint Andreas kunstschool oprichten."

"De integratie verliep al bij al vlot. Door mijn beroep kwam ik natuurlijk in contact met heel wat mensen. De Ecuadoranen stonden heel erg open voor buitenlandse contacten. Zeker in onze sector kwamen wij met technieken en inzichten die zij niet kenden. Dat ik erg goed geïntegreerd was in Ecuador, blijkt wellicht uit het feit dat ik er in die periode vader werd van een zoon en een dochter. Hun moeder is een Ecuadoraanse vrouw (lacht)."

In 1994 kwam er een einde aan het opleidingsproject en ging Piet op zoek naar een manier om nog wat langer in Ecuador te blijven. "Ik kreeg de kans om er de lokale woordvoerder van VVOB te worden, een job die ik kon combineren met enkele lokale opdrachten en mijn eigen creatieve projecten. Niet veel later werd ik formeel de vertegenwoordiger van VVOB."

In 2011 zette Piet een punt achter het VVOB-hoofdstuk om zijn kunstactiviteiten en conservatiepraktijk opnieuw

op te nemen. "Ik wilde terug connecteren met mijn vorming en voelde dat het nu of nooit was om nog bepaalde dingen te doen. Ik heb dan een project opgestart om een online cursus conservatie aan te bieden aan gemeentebesturen in Ecuador, in samenwerking met de Universiteit van Gent. In 2014 ben ik op pensioen gegaan en kon ik mijn creatieve lusten (waaronder schilderen) botvieren."

De afgelopen dertig jaar heeft Piet Ecuador drastisch zien veranderen. "Ik schrik nog altijd van de snelheid waarmee het land verandert. Er is een honger naar nieuwe dingen en je voelt dat ze mee willen zijn. Neem nu bijvoorbeeld 5G. Daar wordt hier ook aan gewerkt en ze zullen er uiteindelijk wel raken, maar of iedereen daar mee aan de slag kan en of het degelijk gebeurt, dat is een ander paar mouwen." "Geografisch en demografisch is Ecuador geen makkelijk land. Om te beginnen is de bevolking erg verscheiden. Vergeet niet dat hier veertien verschillende talen worden gesproken. Het land is verdeeld in kustregio's, berglandschappen en Amazonegebied. En dan heb je natuurlijk ook de Galapagoseilanden. Je kan op een paar uur tijd van de eeuwige sneeuw tot in tropisch gebied raken. Het is een prachtig land."

Ecuador heeft het de afgelopen jaren niet makkelijk gehad, gaat Piet verder. "Eigenlijk kan je zeggen dat het hier altijd onstabiel is geweest, en dat heeft te maken met de geografie, de verscheidenheid en de late ontsluiting. Voor het Panamakanaal bestond, was het erg lastig om er te raken. Economisch is Ecuador altijd erg afhankelijk

geweest van de uitvoer van olie, en aangezien de prijs van petroleum fel gezakt is, voelen ze dat hier meteen. Een aantal jaren is het goed gegaan en werd de middenklasse beter, maar die periode is al lang voorbij. Corona zorgt ook voor veel extra ellende."

Na 32 jaar Ecuador is het tijd voor een nieuwe fase, besluit hij. "Ik sta op het punt om hier te vertrekken en ook mijn zoon wil naar Europa komen. Het hoeft niet perse België te zijn, ook Spanje is een optie. De wereld is erg klein geworden sinds ik eind jaren 80 vertrok. Reizen binnen Europa is makkelijk en er dienen zich een aantal projecten aan. België is prachtig, maar vergeleken met Ecuador zit je er een half jaar in het duister. Ik heb graag iets straffer licht om te kunnen leven."

 Het volledige verhaal van Piet is te beluisteren in de podcast van Vlamingen in de Wereld. Je vindt hem op Spotify, iTunes en Google Podcasts.

Sommige dingen kan je nu eenmaal moeilijk missen.

Met onze sociale zekerheid ga je altijd gerust aan de slag, waar ook ter wereld.

Ga je voor een lange periode buiten Europa* werken? Dan moet je de kwaliteit en voordelen van onze sociale zekerheid gelukkig niet missen. Want als je kiest voor onze Overzeese Sociale Zekerheid, geniet je van de bescherming zoals je die kent. Van ziekteverzekering tot pensioen: ga gerust aan de slag met de sociale zekerheid van thuis.

Ontdek ons aanbod op www.overzeesesocialezekerheid.be

WAAR ZIJN MIJN EUROPESE RECHTEN? EU-RECHT VOOR VLAMINGEN IN EU-BUITENLAND

TEKST KRISTIEN LESAGE. ABOGADA (ADVOCATE IN SPANJE), POSTGRADUAAT EUROPESE STUDIES, VIW-VERTEGENWOORDIGSTER.

Als advocate in Spanje voor Nederlandstalige cliënten krijg ik heel vaak vragen over Europees recht. Dit is een complexe materie, toch wil ik in dit artikel enkele vragen de revue laten passeren. Het gaat om een situatie in Spanje, maar de informatie is algemeen en kan nuttig zijn voor wie in een ander land van de Europese Unie woont. We volgen hier een vraagstelster met een concreet probleem, namelijk met haar verzekering in Spanje. Zij heeft de Belgische nationaliteit en woont in Spanje. Dit is fictie, enkel en alleen bedoeld als illustratie van het onderwerp van dit artikel.

MIJN SPAANSE VERZEKERING BEHANDELT MIJ NIET OP DEZELFDE MANIER ALS IN BELGIË, WAT KAN IK DOEN?

De vraagstelster vergelijkt hier de behandeling die zij heeft ervaren toen zij in België woonde, bij haar Belgische verzekeringsfirma, met de situatie in Spanje. Het is mogelijk dat hier discriminatie in het spel is vanwege de Spaanse verzekering, dat is toch haar indruk. Maar het kan ook dat de verschillende behandeling het gevolg is van een contract met een andere inhoud, die gelijk is voor alle verzekeringnemers. Dat moeten we eerst en vooral uitpluizen. Wat discriminatie lijkt, kan uiteindelijk toch volgens de wettelijke regels blijken.

Als na onderzoek blijkt dat de Spaanse verzekering schuldig is aan discriminatie van onze vraagstelster, waarbij zij nadelig behandeld wordt in vergelijking met verzekeringnemers van Spaanse nationaliteit, kan actie ondernomen worden.

ADVISEERT U MIJ KLACHT IN TE DIENEN BIJ HET EUROPEES HOF VAN JUSTITIE?

Neen, toch niet onmiddellijk. In de eerste plaats zijn de nationale overheden en rechtbanken bevoegd om de Europese wetgeving toe te passen. Pas nadat alle verhaalmogelijkheden in het land zelf zijn benut, kan

het eventueel zinvol zijn beroep te doen op de Europese rechtspraak.

IS HET ZINVOL KLACHT IN TE DIENEN BIJ DE EUROPESE COMMISSIE?

Neen, niet in dit geval. Het is mogelijk online klacht in te dienen bij de Europese Commissie. Maar dat betekent niet noodzakelijk dat de Commissie actie zal ondernemen in uw dossier. Eerst en vooral is het belangrijk te bekijken of het gaat om een inbreuk op het Europese recht door de overheid. Indien geen overheidsinstelling betrokken is bij het probleem, zal de Commissie geen actie ondernemen. Dus bij de klacht van onze vraagstelster tegen haar verzekeringsmaatschappij, zal de Commissie niet tussenbeide komen.

EN BIJ DE EUROPESE OMBUDSMAN?

Het antwoord is opnieuw negatief. De Europese ombudsman kan reageren bij dossiers die niet correct behandeld werden door de Europese Commissie. Aangezien de Commissie niet bevoegd is voor het geschil met de verzekering, zal de ombudsman hierbij niet in actie komen.

EEN VERZOEKSCRIFTE BIJ HET EUROPEES PARLEMENT?

Dit is een mogelijkheid om de zaak onder de aandacht te brengen, maar niet de snelste manier om een oplossing te vinden voor het probleem. Dus als onze vraagstelster ervoor kiest geen stappen te ondernemen om haar persoonlijke situatie te verbeteren, maar wel iets wil ondernemen opdat dergelijke discriminatie in de toekomst minder zou voorkomen, kan dit een optie zijn. Uiteraard kan de bevoegde Parlementscommissie niet aan alle verzoekschriften evenveel aandacht besteden. Een probleem waarover talrijke klachten worden ontvangen of dat volgens de Commissie van ernstige aard is, heeft meer kans op slagen.

CONCLUSIE: NATIONALE INSTANTIES EN RECHTBANKEN

Dus als onze vraagstelster een praktische oplossing wenst voor haar persoonlijk probleem, richt zij zich beter tot de nationale instanties en rechtbanken van de Lidstaat waar zij verblijft, in dit geval Spanje. Om haar rechten te verdedigen als EU-burger, volgens het recht van de Europese Unie, zijn de nationale organisaties en rechtbanken bevoegd. In eerste instantie kan zij beroep doen op een Spaanse consumentenorganisatie bijvoorbeeld, of een gemeentelijke consumentendienst, die kan bemiddelen. Vervolgens kan ze naar de bevoegde Spaanse rechtbank stappen. En slechts wanneer ze via het Spaanse gerechtelijke systeem geen gelijk heeft gekregen en alle mogelijkheden tot hoger beroep heeft aangegrepen, kan zij onder bepaalde voorwaarden eventueel gebruik maken van de Europese Justitie.

Bronnen en informatie:

https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/contact/problems-and-complaints/complaints-about-breaches-eu-law/how-make-complaint-national-level-0_nl

https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/contact/problems-and-complaints/complaints-about-breaches-eu-law/how-make-complaint-eu-level_nl

<https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/nl/be-heard/petitions>

https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/contact/problems-and-complaints_nl

www.lesagespanje.com

EEN “ZORGVOLMAGHT”: OOK GELDIG IN HET BUITENLAND?

De laatste tijd maken velen gebruik van een “zorgvolmacht” voor het geval ze ooit niet meer in staat zouden zijn om voor zichzelf en/of voor hun goederen te zorgen. De populariteit van deze zorgvolmacht neemt in België dan wel toe, maar de vraag stelt zich of deze zorgvolmacht nog wel geldig is indien u naar het buitenland verhuist?

WAT IS EEN “ZORGVOLMAGHT”?

In de praktijk wordt men er spijtig genoeg geregeld mee geconfronteerd: een dementerend persoon die niet meer voor zichzelf kan zorgen, niet meer over zijn goederen kan beschikken, geen regelingen meer kan treffen dienaangaande, kan geen geldige contracten meer afsluiten, ... Er bestaan echter wel mogelijkheden opdat een dergelijk persoon kan geholpen worden. We hebben het dan over de “voorlopige bewindvoering” en de mogelijkheid tot het afsluiten van een “zorgvolmacht”. Het is vooral deze laatste die de laatste tijd meer en meer op de voorgrond treedt.

Opdat een contract geldig tot stand kan komen, is het noodzakelijk dat het contract aan bepaalde geldigheidsvereisten voldoet. Zo moet er een “wilsovereenstemming” zijn tussen de partijen. Dit houdt in dat alle contracterende partijen hun geldige toestemming moeten geven. Indien men nu te maken heeft met een dementerend persoon, dan is het mogelijk dat er iets schort aan de “toestemming” die deze persoon geeft bij het tot stand komen van het contract. Indien medisch gezien duidelijk is dat een contracterend persoon dementerend was bij het afsluiten van een contract, dan kan het juridisch gezien best mogelijk zijn dat de toestemming die deze persoon gaf ten tijde van het afsluiten van het contract, niet geldig was. Deze persoon kon dus “wilsonbekwaam” zijn. Dit betekent een persoon die juridisch niet meer in staat is om bepaalde handelingen te stellen. Een dergelijke “wilsonbekwaamheid” moet wel aangetoond worden. Dat betekent dat er aan de hand van bijvoorbeeld het medisch dossier, zal moeten bewezen worden dat deze persoon dementerend was en dus eigenlijk niet meer in staat was om een geldig contract tot stand te brengen. Deze contracterende persoon heeft in dergelijke omstan-

digheden geen geldige toestemming kunnen geven voor het afsluiten van het contract, zodat dit nietig kan verklaard worden.

Partijen die onderling een contract willen tot stand brengen, moeten hiertoe “de wil” hebben. Het is de “toestemming” van de partij die een contract wenst af te sluiten. Deze “wilsovereenstemming” is de belangrijkste geldigheidsvereiste en is de grondslag van een geldig contract. Het gaat hier bovendien om de toestemming van alle betrokken partijen.

IS DE “ZORGVOLMAGHT” EEN OPLOSSING?

De “zorgvolmacht” is een volmacht die een persoon (die nog wel bekwaam is; dit is de “lastgever”), geeft aan een ander persoon (dit is dan de “lasthebber”), om bepaalde handelingen te stellen (bv het opstellen van een contract), voor de tijd dat hij dat niet meer zelf kan doen. We denken hier bijvoorbeeld aan mensen die met dementie te kampen krijgen. Zij kunnen een bepaalde persoon aanstellen om hun belangen te behartigen. Deze lasthebber kan een familielid zijn, maar ook een wildvreemde, of een advocaat. De lasthebber kan met onmiddellijke ingang aangesteld worden, ofwel voor de tijd dat men niet meer zelf zijn belangen kan behartigen. De lasthebber kan door deze zorgvolmacht bijvoorbeeld de opdracht krijgen om bepaalde rekeningen te betalen, om op te treden bij een verkoop, enz.

OPGEPAST!

Een dergelijke zorgvolmacht zal in België bij een geschrift moeten tot stand worden gebracht. Een mondelinge lastgeving tot een zorgvolmacht is dus uit den boze! Bovendien is het aan te raden om een dergelijke lastgeving af te sluiten via de tussenkomst van een notaris.

Het is trouwens noodzakelijk dat er een “notariële lastgeving” tot stand gebracht wordt indien het bijvoorbeeld gaat om de verkoop van een woning of grond.

Bovendien moet een zorgvolmacht ook geregistreerd worden in een “Centraal Register van Lastgevingsovereenkomsten”, (CRL).

IS DEZE ZORGVOLMAGHT NOG GELDIG INDIEN U NAAR HET BUITENLAND VERHUIST?

Het is best mogelijk dat u enige tijd nadat u de zorgvolmacht in België hebt afgesloten, beslist om naar het buitenland te verhuizen. In dat geval is het momenteel echter niet zeker dat uw zorgvolmacht ook in dat land gekend is. Dit betekent dat u in België alles netjes kan geregeld hebben met deze zorgvolmacht, maar dat ze in uw nieuw land geen uitwerking kan krijgen!

Het recht dat nu van toepassing is op een in België gemaakte zorgvolmacht, is dat van de gewone verblijfplaats op het moment van het opmaken van de zorgvolmacht. Maar... er is wel verbetering op komst! Binnenkort wordt het mogelijk dat u in uw (in België opgemaakte) zorgvolmacht een “rechtskeuze” kan maken; dit houdt in u dan kan kiezen welk recht van toepassing zal zijn op uw zorgvolmacht. Deze regel had eigenlijk al van toepassing moeten zijn sinds 1 januari 2020, maar onze wetgever heeft deze datum uitgesteld. Normaal zou deze nieuwe regel van kracht moeten worden ten laatste op 1 januari 2021.

TEKST SOLANGE TASTENOYE

A large colony of King penguins is gathered on a dark, volcanic beach. In the foreground, a single penguin stands prominently, facing the viewer. The background shows a vast, dark landscape under a clear sky, with waves crashing onto the shore. The overall scene is dramatic and emphasizes the harsh environment.

KLIMAAT- FOTOGRAAF

Krachtige beelden, kwetsbare ecosystemen

Een expat in de strikte zin van het woord is hij niet, maar de wereld is zijn werkterrein. Christian Clauwers brengt als fotograaf-journalist klimaatverandering in beeld en komt op plaatsen waar weinigen eerder voet hebben gezet.

TEKST ANNE CRUYT

Van kindsbeen af was Christian gepassioneerd door natuurfotografie en hij voelt zich meest van al aangetrokken door water. In 2017 zette hij een punt achter een vorige carrière en ging voluit voor zijn passie. Hij reisde verder en verder, naar steeds meer afgelegen gebieden, tot zijn verhaal echt vorm kreeg. De zoektocht naar het meest kwetsbare op onze planeet bracht hem naar verafgelegen gebieden, onbewoonde eilanden en onvermijdelijk: uiterst kwetsbare ecosystemen. Hij onderzoekt, schrijft erover, brengt in beeld. In die zin is hij meer journalist dan een fotograaf pur sang; de beelden zijn steeds wat mensen naar het achterliggende verhaal moet leiden: dat van een planeet die elke dag een stukje van zichzelf verliest.

Hij waakt ervoor dat zijn artikels een wetenschappelijke achtergrond hebben en beschrijft vanuit waarneming. Het verhaal achter het beeld is het belangrijkste: de relatie en het conflict tussen mens en natuur. De verkoop van zijn foto's in beperkte oplage is daartoe slechts een middel om zijn tochten te financieren. Het belangrijkste is zijn verhaal door te geven, via beeld en tekst maar ook via presentaties aan overheden. Eén van de hoogtepunten was zijn deelname aan de klimaatconferentie van de Verenigde Naties in Madrid eind vorig jaar, waar hij hoge ogen gooide en aandacht trok van beleidsmakers, die hem met een staande ovatie beloonden. Het was een springplank naar heel wat andere mogelijkheden en zorgde voor wereldwijde contacten.

“Natuurfotograaf” dekt de lading niet; hij is oceaanfotograaf, oceanen en poolgebieden als specialiteit. Beide poolgebieden waren reeds onderwerp en ook de vijf oceanen heeft hij bevaren. Intussen is hij ook officieel gids op het noordpoolgebied. De ecologische voetafdruk blijft echter een dubbel vraagstuk. De schepen varen uit, of hij meegaat of niet maakt weinig uit. Het balanceert met de impact die hij kan maken: het verhaal dat hij in beeld brengt bereikt heel wat mensen die het zelf nooit van dichtbij zullen kunnen ervaren, zoals bijvoorbeeld de *Svalbard Global Seed Vault* op Spitsbergen. Bepaalde gebieden waren nog quasi niet in beeld gebracht, tot hij voet aan wal zette – zijn dronebeelden van Tristan da Cunha ontsluiten een tot nog toe vrij onbekende wereld met een micromaatschappij die zeer gesloten leeft. Voor hem is het een fascinerende reflectie van een hele planeet.

Momenteel exposeert hij één van de interessantste missies die hij al ondernam. Hij voer het 9.000 kilometer lange traject mee met *Marion Dufresne*, een expeditie-schip van de Franse overheid dat hun basis in de Zuidelijke en Antarctische gebieden aandoet. Het onderzoeksschip voorziet de wetenschappers vier keer per jaar van voedsel, apparatuur en logistiek om metingen uit te voeren, onder andere naar klimaatsverandering en biodiversiteit. Als observator bracht het hem opnieuw op ongelooflijke en moeilijk bereikbare plekken, die hij dankbaar fotografeert en ontsluit voor een breder publiek.

Lees en bekijk meer op clauwers.com.

OUT OF OFFICE

TEKST KOEN VAN DER SCHAEGHE

Er wordt veel over geschreven. Het coronavirus beïnvloedt ons welzijn. De mentale impact is groot. Zowel op ons persoonlijk leven als op professioneel vlak. Het "nieuwe werken" wordt daarbij dagelijks aangehaald als begrip, ook al bestaat de term al langer. Als niche vooral, maar het sijpelt steeds dieper door. Wat kunnen we leren van experts en ervaringsdeskundigen? Hoe ziet ons werk er in de toekomst uit?

We lezen van globale nomaden dat het gevoel van autonomie en controle over de job een grotere tevredenheid geeft. Het is exact wat ze zoeken, de vrijheid over hun leven en grensoverschrijdende mogelijkheden. Van die 'vrijheid' proefden vele telewerkers de voorbije maanden. Al was het (verplicht) thuiswerken niet voor iedereen een zege. We botsten snel op de grenzen van die vrijheid. We konden en kunnen er wel van leren. Hoe je nieuwe gewoontes en andere manieren van werken omarmt bijvoorbeeld. Een groeiende groep mensen ziet werk en leven als twee elementen die verweven zijn. Zo is het in regel ook voor expats.

Het nieuwe werken heeft wel wat raakpunten met tijdelijke detacheringen in het buitenland: de vervagende balans tussen werk en privé, de toegenomen mobiliteit: de werknemer die, als een nomade, overal werkt en niet langer gebonden is aan één werkplek of kantoor. Dit doet het nieuwe werken vooral rijmen op mobiel werken. Voor wie liever een duidelijke scheiding heeft tussen werk en thuis, is dit een uitdaging.

We ervoeren het ook de voorbije maanden, soms botsen we tegen de grenzen van die vrijheid. Voltijds thuiswerk is zelden een goede situatie. Het traditionele kantoor heeft nog lang niet afgedaan, maar er elk op ons eigen eiland zitten werken, heeft weinig toegevoegde waarde. Het kantoor wordt eerder een ontmoetingsplek: volgens experts evolueren we in de richting van enkele dagen per week thuiswerk voor taken die concentratie vereisen en enkele dagen afzakken naar kantoor voor de contactmomenten met de collega's en de brainstorming.

Telewerk creëert flexibiliteit en die is cruciaal voor het welzijn van werknemers. Jeroen Van Ermen, de in Spanje wonende CEO van Ariad, pionier in afstandswerk, kijkt op de volgende pagina's vooruit naar het postcoronatijdperk. "We zullen minder reizen dan voorheen, het zal ook minder verwacht worden door klanten. Maar fysieke ontmoetingen zullen belangrijk blijven." Dat mobiliteit en arbeidsmobiliteit

in het bijzonder onder corona te lijden hebben, is een open deur in trappen. De trend zette zich trouwens al eerder in: kortere en tijdelijke opdrachten worden populairder, zo lees je in het onderzoek van Vlerick dat in dit dossier aan bod komt.

Hun geluk oogsten noemen sommige landverhuizers het. De flexibiliteit hebben om aan het jachtige leven te ontsnappen. Op eigen tempo doen en werken. Voor sommigen betekent dat ook na de pensioenleeftijd. Ook dat is het nieuwe werken, vrijwillig (onbelast) bijverdienen na het pensioen. En daarover in alle vrijheid beslissen. Ook daarover hebben we het in dit dossier.

KORTE OPDRACHTEN IN HET BUITENLAND

Op donderdag 15 oktober organiseerde de stichting Vlamingen in de Wereld samen met Voka en Union Francophone des Belges a L'Etranger de vierde editie van het HR Congres "Mobility is Key". Een digitale editie uiteraard. Met als thema: de toekomst van globale mobiliteit.

Als kapstok van deze conferentie voerde Vlerick Business School in opdracht van Vlamingen in de Wereld een kwalitatief onderzoek uit over "Short International Assignments". Prof. Dr. Dirk Buyens interviewde HR-managers uit Belgische bedrijven met gedetacheerde werknemers. De bedrijven kwamen uit verschillende industrieën en verschilden in grootte en opzet om een zo breed mogelijke kijk te krijgen op het thema.

TEKST ANNE CRUYT

SHORT INTERNATIONAL ASSIGNMENT (SIA)

- een opdracht met een duur tussen 1 en 12 maanden
- langer dan een zakenreis maar korter dan een traditionele detachering
- gewoonlijk zonder meeverhuizende familieleden
- de werknemer woont ter plaatse (dus geen pendelwerknemer of zakenreiziger)

Het blijkt een stijgende trend bij bedrijven om expats op kortere opdrachten te sturen, en dit ook vaker zonder dat het gezin mee verhuist. We onderscheiden ruim gezien twee redenen om een werknemer op een SIA te sturen.

EERSTE REDEN: PERSOONLIJKE ONTWIKKELING

Dit maakt typisch deel uit van een traject of programma voor "young/high potentials"; ambitieuze nieuwe aanwervingen of een stagetraject met het oog op aanwerving van de stagiair.

Dit type SIA gebeurt voornamelijk aan het begin van de carrière van de werknemer en met het oog op het ontwikkelen van leidinggevende capaciteiten, de zogenaamde juniorprofielen. Voor bedrijven wordt het ook een manier om hun werknemersloyaliteit te verhogen; als de werknemer de kans kreeg een buitenlandse uitwisseling mee te maken, versterkt dat het imago van de goede werkgever. Maar liefst 60% van de net afgestudeerden vindt het belangrijk dat een internationale ervaring tot de mogelijkheden behoort.

TWEDE REDEN: NOOD VAN HET BEDRIJF

Hier gaat het om een transfer van kennis en capaciteiten die eigen is aan de werknemer en ontbreekt in de buitenlandse vesting. Gewoonlijk wordt de werknemer ingezet op specifieke projecten waar zijn profiel en kennis lokaal niet werd gevonden. Dat is bijvoorbeeld het geval bij troubleshooting; doorgaans is het efficiënter, sneller en goedkoper om een SIA-werknemer ter plaatse te sturen om een bepaald specifiek probleem op te lossen, dan om het van op afstand te proberen of lokaal personeel op te leiden. Ook bij het opstarten van een nieuwe activiteit in het buitenland, is het handig om een ervaren werknemer de opstart te laten begeleiden en vaardigheden over te dragen.

Waarom persoonlijke ontwikkeling?

- Ontwikkeling hard/soft skills en expertise
- Persoonlijke en strategische ontwikkeling
- Internationaal netwerk uitbouwen
- Interculturele competenties verwerven
- Ontwikkelen van een holistische kijk
- Aantrekken en behouden van werknemers

Profiel: persoonlijke ontwikkeling

- High potential/high performer
- Net afgestudeerd
- Vroeg in de carrière (jonger dan 35 jaar)
- Vooral singles of jonge koppels zonder kinderen
- Werknemersniveau (niet-leidinggevend)
- Op zoek naar een internationaal netwerk
- Eerder avontuurlijk ingestelde profielen

Waarom nood van het bedrijf?

- Goed alternatief voor LTA's
- Flexibiliteit voor zowel werkgever als werknemer
  - Sneller vertrek dan voor LTA (minder administratie)
  - Familie verhuist niet mee (geen schoolonderbreking kinderen, carrière partner loopt door)
  - Snel en flexibel antwoord op stijgende vraag naar globale mobiliteit
- Kostenefficiënt (potentieel zelfs goedkoper dan LTA of lokaal personeel)
- Skills gap wordt snel opgevuld
- Gemakkelijker om te herintegreren in thuisland bij terugkomst

Profiel: nood van het bedrijf

- Werknemersniveau
- Ervaren specialisten/experten (vgl. vliegende dokter)
- Aantal jaren ervaring verschilt sterk
- Quasi nooit leidinggevend
- Puur op basis van expertise en kennisnood

UITDAGINGEN VOOR BEDRIJVEN

79% van de ondervraagde bedrijven geeft aan een specifieke SIA policy te hebben, die anders is dan het gewone expatcontract voor LTA's. Er is ook een duidelijk verschil naar het salarispakket toe; bij persoonlijke ontwikkeling SIA's zijn er weinig tot geen extra salarisvoordelen, bij nood van het bedrijf SIA's krijgt de werknemer extra's die vergelijkbaar zijn met de LTA-contracten.

Persoonlijke ontwikkeling

- Komt eerder vanuit HR dan vanuit management
- Lokaal engagement
- Moet passen binnen de job waarvoor werknemer werd aangenomen
- Administratie: belastingen, sociale zekerheid, recht, ...
- Timing in carrière
- Moet passen binnen de algemene bedrijfscultuur

Nood van het bedrijf

- Verlenging van opdracht zodat het LTA wordt
- Werknemers vinden die op SIA willen vertrekken
- Integratie in de lokale gemeenschap en bedrijfscultuur
- Administratie: belastingen, sociale zekerheid, recht, ...
- Balans tussen manager thuis en op locatie

UITDAGINGEN VOOR WERKNEMERS**Persoonlijke ontwikkeling**

- Werkdruk (lange uren, tijdsdruk)
- Veel stress door uitdagende doelstellingen
- Werk-Privérelatie staat onder druk
- Soms barre of moeilijke omstandigheden
- Te kort of te lang
- Vereist zeer snelle aanpassing aan andere cultuur
- Minder voorbereiding dan voor LTA

Nood van het bedrijf

- Verlenging van opdracht zodat het LTA wordt
- Werknemers vinden die op SIA willen vertrekken
- Integratie in de lokale gemeenschap en bedrijfscultuur
- Administratie: belastingen, sociale zekerheid, recht, ...
- Balans tussen manager thuis en op locatie

EVOLUTIE VAN DE SIA'S

De LTA's verliezen aan populariteit, toont een studie van ECA. Het percentage LTA's op het totaal aantal expats vermindert van 63% naar 45% tussen 2008 en 2017. SIA's stijgen dan weer van 14% naar 22% en ook de pendelaar-expats winnen aan populariteit (van 23% naar 33%).

INVLOED VAN COVID-19

Voor er sprake was van Covid-19, verwachtten bedrijven volgens een studie van KPMG dat SIA's met 19% zouden stijgen en LTA's met 51% zouden dalen in de toekomst.

Nu is de situatie natuurlijk anders. Heel wat zakenreizen zijn opgeschort, veel sectoren en bedrijven moeten zwaar besparen, er is meer aandacht voor CSR (corporate social responsibility), waarbij de ecologische voetafdruk van globale mobiliteit in vraag wordt gesteld en werknemers zijn voorzichtiger en hebben meer schrik om naar het buitenland te trekken en daar vast te komen zitten.

De invloed op lange termijn is moeilijk in te schatten.

Nu virtueel werken zo aan kracht gewonnen heeft bij Belgische bedrijven, bestaat de kans dat zowel SIA's en LTA's in de toekomst zullen verminderen.

TOT SLOT

Het mag duidelijk zijn, de invloed van de coronapandemie op de internationale mobiliteit is een blijver, met grote gevolgen voor ondernemingen die expats uitzenden voor kortere of langere periodes. Kortere en tijdelijke opdrachten worden populairder. De traditionele driejarige toewijzing voor het hele gezin is niet dood, maar het is niet langer de voor de hand liggende keuze. Hedendaagse wereldwijde opdrachten zijn vaker van relatief korte duur en vaak op projectbasis.

Daarnaast dwingt ook een pandemie als Covid-19 ons om wereldwijde mobiliteitsoplossingen te heroverwegen, opnieuw te evalueren en aan te passen. Dit heeft uiteraard invloed op onderwerpen als arbeidsrecht, belastingen, sociale zekerheid, immigratie, inboedelverhuis, compliance en IT-oplossingen.

Anders werken met Frederik Anseel

Corona ontwricht organisaties, zet bedrijfsstructuren onder druk en doet ons anders denken over werken. In aanloop naar een post-pandemische wereld, krijgen we de kans om alles te herdenken. Een kantelmoment. Iedereen heeft nu ervaring met telewerken. Vlaams expat en arbeidspsycholoog Frederik Anseel ziet kansen en valkuilen, maar vooral opportuniteiten. Al zullen digitale meetings de rijkdom van fysiek samenwerken nooit helemaal vervangen. Vanuit Sydney kijkt hij verder dan de geijkte horizon.

TEKST KOEN VAN DER SCHAEGHE

KANSEN GRIJPEN

Voor wie (online) De Tijd leest hoeft Frederik geen introductie meer. Vanuit Australië schrijft hij met een open blik over onze samenleving en met titels als ‘De zeven zoom zonden’ schuwt hij daarbij de ironie niet. Zijn onderzoek wordt gepubliceerd in toonaangevende magazines en was te lezen in de Harvard Business Review, The Guardian en de New York Times. Frederik is hoogleraar Management en Associate Dean Research aan de UNSW Business School, Sydney. Eerder was hij Vice-Dean Research aan King’s College London en Afdelingshoofd aan de Universiteit Gent.

Was werken *down under* een lang gekoesterde droom?

Allesbehalve. Ik was een eerder honkvaste West-Vlaming. Gent was al ver weg. Maar na verloop van tijd had ik het wel gezien. België is op zich al niet groot en de niche van de business schools is eerder beperkt. Veel boeiende vakgenoten zijn

bovendien actief binnen het Angelsaksisch werkveld. Maar omdat mijn echtgenote een familiebedrijf leidde, was een verhuizing niet vanzelfsprekend. De goesting groeide toen ik als gastprofessor proefde van Parijs en Milaan. En op een dag word je gepolst voor een concrete opdracht. Kings College startte met een nieuwe business school, prachtig gelegen in het centrum van Londen. Alleen al door de aanblik van het gebouw was ik verkocht.

It takes two to tango. Hoe ervoer jouw vrouw de verhuizing en de zoektocht naar een eigen job?

Voor haar was de droom eigenlijk groter, maar gemakkelijk was het niet. Voor ze het familiebedrijf overnam, werkte ze in Rotterdam. Zij stond eigenlijk direct klaar toen die mogelijkheid zich voordeed. Maar hoewel ze een geschikt profiel had, beperkte haar afkomst haar op de jobmarkt. Ze draaide de knop echter snel om en startte een MBA aan de London

Business School. Met dat extra internationaal diploma en een bijhorend uitgebreid netwerk wist ze de hindernis om te buigen tot een voordeel. Intussen willen we allebei zoveel mogelijk van de (onderzoeks)wereld zien.

BRITS FLEGMA

De studentenpopulatie in Londen bleek heel internationaal en vooral Aziatisch getint. Frederik kwam er in een nieuwe wereld terecht, waarin hij van nul startte. "Dat was gezond: zo stel je jezelf elke keer in vraag. Inhoudelijk zijn de verschillen niet zo groot, maar het kader is veel ruimer. Zo kreeg ik gemakkelijker toegang tot boeiende internationale cases. En ik hou echt van de traditie die Britse bedrijven uitstralen. Ik ben van nature vrij zelfzeker maar als je binnenstapt in de lobby van Barclays voor een afspraak met de vicepresident, dan ben je toch onder de indruk."

Het typisch Britse flegma, met een stiff upper lip-attitude en gevoel voor understatement?

Absoluut. Ik ben een groot liefhebber van de Britse cultuur, de humor, de films, de muziek, het theater en de manier waarop échte Britten spreken en zich gedragen. Met hun directe humor, waardoor je in een vergadering soms denkt dat je uitgelachen wordt. Het was een fantastische ervaring als kleine Belg. Je moet je telkens weer bewijzen.

Ook het taalregister kan imponeren?

Dat wordt behoorlijk onderschat. Wij vinden dat we goed zijn in talen. Ik publiceerde al langer in het Engels, maar in vergelijking met de taalvaardigheid van Britten denk je plots dat slecht Engels praat. De nuances en de complexiteit zijn groot. Men is tolerant, maar je voelt dat je op halve sterkte speelt. In contractbesprekingen voelt het alsof je bokst met de handen op de rug gebonden. Je mist de finesse en subtiliteit voor het tactische steekspel.

MAATWERK

Arbeidspsychologie is voor weinigen de eerste studiekeuze. Idem voor Frederik. Maar na een overdosis wiskunde in het middelbaar en ingenieursstudies in het verschieft, veranderde hij het geweer van schouder. Hij wilde iets totaal anders en psychologie leek hem veruit het verst van wiskunde te liggen. "Ik heb wel altijd de mens willen begrijpen, zonder specifiek arbeidspsycholoog te willen worden. Vooral het wetenschappelijk onderzoek trok mij aan. Bedrijfspsychologie leek mij iets met een heel breed toepassingsveld. Zo ging de bal aan het rollen."

Jij wordt de man genoemd die werk werkbaar wil maken, maar hoe definieer je dat?

Ik geloof sterk in de individualisering van werk. Zo behoed je werknemers voor burn-outs. Ik daag werkgevers en werknemers uit om zich anders te organiseren. Steevast beoogt men recepten voor zoveel mogelijk mensen. Maar waarom moet iedereen dezelfde werkuren hebben? Wat is de meerwaarde van een strikte hiërarchie? We hebben nood aan jobs die motiveren en weinig spanningen veroorzaken. Ik denk aan een kader waarin een jobinhoud bepaald wordt door iemands unieke talenten: in plaats van mensen te laten passen in een job,

wordt een job gebouwd rond kwaliteiten. We boetsen onze eigen job en onze werkgever wordt er beter van.

Dat vergt een compleet andere aanpak?

Ja, maar zo haal je het meest uit elk individu. Je houdt iemand gemotiveerd, waardoor hij langer zal werken. Als we tot 70 jaar moeten werken dan moet je loopbanen op een andere manier opbouwen. Met afwisselend intense en rustige periodes. Elke loopbaan bestaat uit maatwerk, werk op maat. Ook de mijne. Ik sloeg een internationale weg in, maar misschien keer ik ooit terug naar Gent.

CULTUURGEBONDEN

Willens nillens vernieuwden we de afgelopen maanden onze kijk op werk. We werkten virtueel en balanceerden tussen werk en privé. We ontdekten ook hoe uitputtend Zoomgesprekken zijn. Voer voor psychologen zou je denken, maar verregaande conclusies willen Frederik niet trekken. "Omdat we opgesloten waren, onvoorbereid en omgeven door partner en kinderen. De scheiding tussen werk en privé verdween ook bijzonder abrupt. Zo zouden we het zelf nooit organiseren. Hieraan verregaande conclusies verbinden zou fout zijn. We moeten een hybride vorm zoeken."

Sommigen roepen echt om structuur?

Ja, omdat ons werk plots overal blijkt te zijn. Psychologisch onderscheiden we splitters en de integrators. De laatsten zijn mensen voor wie alles door elkaar mag lopen en daar ook van genieten. Zij onderbreken het werk voor een wandeling en gaan vervolgens weer aan de slag. Zonder stress of schuldgevoel. Splitters daarentegen willen een duidelijke afbakening tussen hun professioneel en persoonlijk leven. Zij verlangen naar een afgelijnde kantooromgeving. Het is dus maatwerk, de ene verkiest flexibiliteit, de andere een strakker kader.

Dat onze kijk op werk ook cultuurgebonden is, onderfond je vast zelf?

Een gesprek met Chinese studenten over mentaal welzijn op het werk is sowieso hilarisch. Het zoeken van een balans houdt voor hen geen steek. Zelfs als tiener starten ze de dag om 5u en hebben ze na school nog een privéleraar tot 22u. Die verschillen ervaar ik inderdaad ook zelf. We denken dat er in Londen keihard gewerkt wordt, maar ik wil dat nuanceren. De écht belangrijke zaken worden er trouwens niet op kantoor besproken. Daarvoor ga je om 16u naar de pub. De Australische lichaamscultuur kan ik dan weer wel bevestigen. Iedereen fietst naar het strand om eerst een uur of twee te zwemmen of te surfen en begint stipt om 9 uur te werken. Men stopt ook op tijd, om opnieuw te sporten.

Schoolde je jezelf dan ook om van notoir drinker in Londen tot sporter in Australië?

In zekere zin wel. When in Rome, do as the Romans do. We hebben ons hier herpakt en doen volop mee. Surfen is niet aan mij besteed, maar we staan vroeg op en wandelen een kilometer of tien voor het werk. Je wordt beïnvloed door je omgeving en als iedereen zo sportief is dan doe je mee. In Londen deden we ook mee.

Onbelast bijverdienen naast uw pensioen

TEKST NATACHA VANDER BORGT, SOPHIE BLIECK (EY – PEOPLE ADVISORY SERVICES)

De verleiding wordt alsmaar groter voor sommige senioren om een centje bij te verdienen wanneer zij puur op basis van hun pensioen niet rondkomen. Anderen zijn dan weer zo gepassioneerd door hun werk dat ze hun beroepservaring ten dienste willen stellen van anderen. Met de regering Di Rupo kwam er een stimulans om mensen aan te moedigen langer te werken en een extraatje bij te verdienen na het pensioen. Deze voordelige regeling heeft echter enkel betrekking op het sociale zekerheidsrecht en niet op het fiscaal recht.

Vanuit het oogpunt van het sociaal zekerheidsrecht houdt deze stimulans in dat een persoon die zijn rustpensioen ontvangt en minstens 65 jaar oud is of een loopbaan heeft gehad van 45 jaar, onbepikt kan bijverdienen zonder dat zijn pensioenrechten in gevaar komen. Het is voldoende dat er maar aan één van de twee voorwaarden wordt voldaan om onbepikt te kunnen bijverdienen naast zijn/haar pensioen. Een voorbeeld om dit te verduidelijken: Karel is met pensioen. Hij is geboren in 1960 en ging in december 2020 op zijn 60ste verjaardag met pensioen. Hij is echter op zijn 15 jaar beginnen werken waardoor hij een loopbaan van 45 jaar kon voorleggen bij zijn pensionering. Dankzij deze loopbaan van 45 jaar, kan hij onbepikt bijverdienen hoewel hij de leeftijd van 65 jaar nog niet heeft bereikt.¹

Wanneer er niet wordt voldaan aan één van de voorwaarden en de betrokkene bijvoorbeeld 63 jaar is met een loopbaan van 43 jaar, dan mag deze niet zomaar onbepikt gaan bijverdienen. In dergelijk geval geldt er een plafond. Als dit grensbedrag niet wordt overschreden, behoudt de betrokkene het recht op zijn volledig pensioen. Als het plafond wel wordt overschreden, zal de betrokkene minder of geen wettelijk pensioen meer ontvangen. Men moet dus in het achterhoofd houden dat nevenactiviteiten soms ook financieel een wrang gevoel kunnen nalaten.

Vanuit een fiscaal oogpunt veranderde er eigenlijk niets met deze nieuwe Di Rupo-stimulans. Alles wat een gepensioneerde bijverdiende, werd belast als gewoon beroepsinkomsten. Hierdoor kon een centje bijverdienen², vanuit fiscaal oogpunt, zelfs nadelig uitvallen voor een gepensioneerde. Het is namelijk zo dat een belastingplichtige met een laag pensioen recht heeft op een bijkomende belastingvermindering. Door wat bij te klussen, kon de gepensioneerde zijn recht op een bijkomende belastingvermindering echter verliezen.

In mei 2018 kwam hier, op fiscaal vlak, verandering in. De 'bijkluswet' werd geïntroduceerd waardoor verschillende categorieën van personen belastingvrij kunnen gaan bijverdienen. Eten bestellen via Deliveroo, klussen bij de burens, ... dit zijn allemaal uit het leven gegrepen fenomenen die deze nieuwe regelgeving fiscaal voordelig wil behandelen. Deze fiscale regelgeving omtrent het bijklussen, of vandaag de dag ook wel als "plussen" bekend, is

1 Ministerieel besluit van 18 december 2019 tot aanpassing van de jaarbedragen bedoeld in artikel 64, §§ 2 en 3, van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, BS 30 december 2019.

2 Wet van 18 juli 2018 betreffende de economische relance en de versterking van de sociale cohesie, BS 26 juli 2018, 59203.

ook van toepassing op gepensioneerden. Een gepensioneerde die in zijn vrije tijd klusjes wil doen tegen betaling kan dit nu doen tot maximum EUR 6.340 voor inkomstenjaar 2020 *zonder belastingen of sociale bijdragen* te moeten betalen. Hierbij moet worden benadrukt dat ongeacht of een gepensioneerde al dan niet onbeperkt mag bijverdienen op vlak van sociale zekerheid, er altijd een beperking zal gelden op het onbelast bijverdienen. Het plafond van EUR 6.340 voor inkomstenjaar 2020³ is een jaarplafond en geldt voor het totaal aan inkomsten uit occasioneel klussen bij particulieren, verenigingswerk en deeleconomie. De betrokkene kan dus niet enerzijds EUR 6.340 bijverdienen via een deeleconomieplatform en daarnaast ook nog eens klussen in een vereniging of bij medeburgers. Indien dit grensbedrag wordt overschreden, worden alle inkomsten, en dus niet enkel het deel boven het plafond, gekwalificeerd en belast als beroepsinkomsten of divers inkomen. Hierdoor stijgen de beroepsinkomsten en mogelijks het belastingtarief waardoor het belastingpercentage tot 50% (excl. gemeentebelastingen) kan oplopen. Indien de inkomsten als divers inkomen wordt gekwalificeerd, zal er een vast belastingtarief van 33% aan belastingen moeten worden betaald.

Er bestaan drie vormen van activiteiten waarmee je onbelast kan bijverdienen: verenigingswerk, occasionele diensten van burger aan burger en activiteiten in de deeleconomie. Per maand geldt er een bijkomende grens voor de inkomsten uit verenigingswerk en uit diensten aan burgers. Deze mogen niet meer bedragen dan EUR 528,33 per maand. Voor activiteiten in de sportsector, geldt de uitzonderlijke limiet van EUR 1.056,66 euro per maand sinds 1 januari 2020. De jaarlimiet blijft wel dezelfde.

A. VERENIGINGSWERK⁴

Verenigingswerk zijn activiteiten die verricht worden ten behoeve van één of meerdere personen, van een groep of organisatie of van de gehele samenleving. De gepensioneerde voert hier taken uit voor een feitelijke vereniging, een publieke of private rechtspersoon en wordt hiervoor vergoed. Voorbeelden zijn gidsen of sporttrainingen geven. De diensten mogen niet professioneel zijn, maar mogen wel met vaste regelmaat gebeuren. In het kader van het verenigingswerk is het perfect mogelijk om het grasveld van een voetbalploeg wekelijks te onderhouden.

B. OCCASIONELE DIENSTEN VAN BURGER TOT BURGER⁵

Een gepensioneerde mag occasioneel bepaalde diensten rechtstreeks en tegen betaling verrichten voor een andere burger zoals bijvoorbeeld de buurman. Voorbeelden hierbij zijn kinderoppas, bijlessen geven, hulp bij administratie, het gras afrijden, enzovoort. De diensten mogen geen beroepsmatig karakter hebben. Daarnaast moeten de acti-

viteiten occasioneel blijven wat betekent dat men niet op vaste regelmaat mag gaan klussen bij een medeburger. Zo mag men het gras van de burens niet elke week afrijden.

C. ACTIVITEITEN IN DE DEELECONOMIE⁶

Het betreft een dienstverlening door een burger aan een burger via een erkend internetplatform. Een gepensioneerde kan via dit systeem bijklussen indien dit gebeurt via een deeleconomieplatform dat erkend is door de FOD Financiën. Het verschil met de occasionele diensten van burger tot burger is dat dergelijke diensten rechtstreeks gebeuren terwijl deze diensten via een platform gebeuren. Bekende voorbeelden hierbij zijn: Deliveroo, Uber Eats of Helpper.

Zo onbelast bijverdienen naast het pensioen klinkt helemaal niet zo slecht, horen we u al denken. Het Grondwettelijk Hof heeft hier echter een stokje voor gestoken. Eind april 2020 besliste het Grondwettelijk Hof namelijk dat de bijkluswet in strijd is met het gelijkheidsbeginsel en deze bovendien discriminerend is. De bijkluswet werd bijgevolg vernietigd. Tot en met 31 december 2020 kan een gepensioneerde zich nog beroepen op het bovenstaande en gebruik maken van de regelgeving omtrent het onbelast bijklussen. Vanaf 1 januari 2021 is onbelast bijverdienen echter niet meer mogelijk. De toekomst blijft nog een groot vraagteken. Op dit ogenblik werd er namelijk nog niet uitgemaakt hoe de bovenstaande activiteiten vanaf 2021 zullen worden belast.

Gezien de activiteiten via deeleconomieplatformen voor 2018 reeds een eigen regeling hadden, is de kans reëel dat deze regelgeving omtrent deeleconomie opnieuw van toepassing zal zijn. Maar wat dan met burgers die klusjes uitvoeren of actief zijn in het verenigingsleven? Hier bestaat er veel minder duidelijkheid over het lot van occasionele diensten van burger tot burger en verenigingswerk. Zonder nieuwe wetsbepalingen met betrekking tot het belastingregime voor verenigingswerk en burgerdiensten zullen de inkomsten hieruit niet meer in aanmerking komen voor belastingvrijstelling vanaf inkomstenjaar 2021. Dit zou willen zeggen dat de inkomsten ofwel als occasionele inkomsten moeten worden aangegeven en belast worden aan 33%, ofwel als beroepsinkomsten waarbij het belastingpercentage dan afhangt van de progressieve belastingschalen (tot 50% excl. gemeentebelastingen) waarin de gepensioneerde zit.

Een mogelijkheid is dat de wetgever de komende maanden een nieuwe regeling uitwerkt die minder verregaand is. Hieromtrent werd tot op vandaag echter nog maar weinig over gecommuniceerd.

Meer info: [ey.com](https://www.ey.com)

³ <https://www.vlaanderen.be/onbelast-bijverdienen>, geraadpleegd op 24 augustus 2020.

⁴ Art. 90 lid1 1^oquater WIB92.

⁵ Art. 90 lid1 1^oter WIB92.

⁶ Art. 90 lid1 1^obis WIB92.

“De grootste aanpassing gebeurde bij onze klanten”

In maart schakelden veel bedrijven noodgedwongen en heel plots om naar digitaal werken. Voor Ariad veranderde er echter weinig; in 2014 al waren zij digitale pioniers. Een jaar na de start breidden ze hun Belgische bedrijf uit naar Spanje, waar intussen al twee vestigingen zijn. CEO Jeroen Van Ermen woont in Almería en geeft tips vanuit zijn jarenlange ervaring.

TEKST ANNE CRUYT

Hij is digitale marketeer in hart en nieren, maar bekeek de markt als één van de eersten in ons land met een ruimere blik. Samen met zijn zakenpartner startte hij in 2014 een recruitmentbureau gespecialiseerd in digitale marketeers. Vanaf het begin had Jeroen ook een persoonlijke doelstelling voor ogen: hij wilde zo snel mogelijk met zijn Spaanse vrouw naar haar geboortestreek verhuizen en van daaruit het bedrijf leiden. Dit was de sleutel om het bedrijf meteen in een virtuele omgeving op te zetten. “Fysieke ontmoetingen blijven natuurlijk belangrijk. Voor de coronacrisis ging ik een week per maand op bezoek bij onze kantoren en klanten in Brussel en Madrid. Maar sinds maart is dat niet meer mogelijk, en toch blijft alles draaien.”

DIGITALE TRANSFORMATIE

Het hoofdkantoor in Brussel zorgt voor de verkoop aan hoofdzakelijk Belgische klanten, de kantoren in Madrid en Almería zorgen voor ondersteunende diensten. Klanten komen vooral uit de financiële wereld en consumentengoederen. “Het zijn bedrijven die volop in digitale transformatie zijn en beseffen dat ze expertise missen. Er zijn een aantal opties, zoals externe mensen aanwerven of tijdelijk mensen in het team zetten om de kennis binnen te halen. Wij bieden een rekruteringsoplossing aan. De meerderheid van ons team zijn Belgen, maar het is wel een internationaal team.”

Interviews via video, dat lijkt nu een evidentie, maar was het in het begin zeker niet. “Bij de start in 2014 kregen we een fantastische kans: BNP Paribas Fortis lanceerde toen HelloBank!, een volledig digitale bank, en wij mochten voor hen de digitale profielen aanwerven. We kregen de opdracht net voor de kerstperiode. We hebben toen als jong startend bedrijf alles uit de kast gehaald. Ik ging Kerst vieren bij mijn schoonfamilie in Spanje, maar bleef wel gewoon doorwerken. De enige manier om dat te doen, was via videovergaderingen. Na de kerstvakantie hebben we onze klant verbaasd door het werk dat de voorbije twee weken was gebeurd, we konden toen duidelijk tonen hoe snel we schakelden door digitaal te werken.”. Het voordeel voor Ariad was dat ze niet moesten

wachten tot een potentiële aanwerving buiten de werkuren op gesprek kon komen maar heel snel en efficiënt kandidaten konden interviewen.

“Het was wel even bang afwachten of deze opzet en manier van werken succesvol zou zijn. In die tijd waren videosollicitaties zeker geen evidentie, maar het werkte goed vanaf het begin.”

SPONTANE ONTMOETINGEN TIJDENS EEN LOCKDOWN

Hoewel het bedrijf al zeer virtueel werkte, werden de kantoren in beide landen wel gesloten door lokale lockdowns. Hoe werd het contact tussen werknemers behouden? “Natuurlijk was er wel een aanpassing; plots konden we geen spontane afterworkdrinks meer organiseren en ook het reizen was volledig weggefallen. Er zijn wel digitale tools voor die we al gebruikten of meteen toevoegden toen de crisis begon. Zo is er bijvoorbeeld Donut, een

Ariad
Through the maze of change.

tool die elke week lukraak twee werknemers aan elkaar koppelt en een virtueel koffiemoment inplant. Daarnaast hebben we meteen de communicatie aangepast; naast de bestaande teamvergaderingen op maandag en woensdag, is er nu ook elke vrijdag een virtuele bijeenkomst met alle werknemers, om een update te geven over het bedrijf. De halfjaarlijkse fysieke teambuildingactiviteit ging net voor de zomer ook voor het eerst digitaal: we organiseerden een virtuele escape room. Als het spontane ontmoetingsmoment wegvalt, moet je het wel orkestreren.”

ONZEKERE MARKT

De coronacrisis liet zich vooral bij de klanten voelen. “Er heerste een soort algemene paniek. Veel projecten kwamen plots op losse schroeven te staan. Enkele van onze klanten zijn helaas hard getroffen. Dan is het logisch dat de digitale projecten worden uitgesteld of afgelast. Langs de andere kant verhoogde de nood naar digitalisering en dat creëerde een soort dualiteit in onze markt.”. De laatste maanden waren een onzekere periode, zelfs voor een bedrijf dat al grotendeels virtueel werkte. “Voor mij persoonlijk was het gevoelsmatig vooral aanpassen dat ik niet meer zomaar naar Madrid of Brussel kon reizen om mijn mensen fysiek in de ogen te kijken. Als we er nu op terugkijken, weet ik dat we het goed doorstaan hebben. Vanaf dag één is alles zijn gewone gang beginnen gaan, weliswaar met kleine aanpassingen en een beetje zoeken.” Het klantenportfolio is divers. “Wij zijn actief in verschillende sectoren: bank, financiën en verzekeringen, cosumentengoederen, retail en telecom. Die diversiteit zorgt ervoor dat we minder kwetsbaar zijn als één van de sectoren plots getroffen wordt, zoals nu het geval is. Je werkt al jaren op een bepaalde manier en kan doorgaans de resultaten van je werk nauwkeurig inschatten. Maar als de markt plots verandert, heb je geen basis meer om resultaten op te projecteren. Gelukkig begint het nu lang-

zaamaan weer te stabiliseren en ook onze klanten plannen weer vooruit.”

TOEKOMST

Wat na deze crisis? “Ik denk dat we iets minder zullen reizen dan voorheen, het zal ook minder verwacht worden door onze klanten. Helemaal afschaffen zal niet gebeuren, fysieke ontmoetingen zullen altijd belangrijk blijven. Ondanks alles wat er in de wereld aan het gebeuren is, zien we groei voor ogen. We zitten in een segment, digitale marketing en e-commerce, waar we met onze flexibele staffing solutions waarde kunnen toevoegen voor onze klanten en personeel. We voelen ook dat de manier waarop we georganiseerd en operationeel zijn, juist zit en toekomstgericht is. We ambiëren om de referentie te worden in Europa voor wat betreft het rekruteren van digitale marketing & e-commerce experts voor toonaangevende bedrijven.”

Welke tips kan Jeroen meegeven aan bedrijfsleiders die nu noodgedwongen snel moeten schakelen?

1. Praktische zaken; is het juiste materiaal voorhanden? Heb je passende digitale tools? Dit voorkomt frustratie bij werknemers.
2. Bedrijfscultuur en mindset: als een bedrijf niet gewoon is om vanop afstand te werken, moet je je werkwijze aanpassen. De gesprekken op de werkvloer zal je op een andere manier moeten vormgeven.
3. Beperk het controlemechanisme: het heeft geen zin om te weten waar je werknemer van uur tot uur mee bezig is, dat vraag je ook niet op een fysiek kantoor. Richt je op prestaties en eindresultaten.
4. Communicatie: ontwerp een systeem waarin elke werknemer kan tonen of hij op schema zit en waar hij mee bezig is.

Thuiswerken in het buitenland?

De fiscus kijkt mee

Met een laptop onder de arm bouwen steeds meer Belgen een bestaan op in het buitenland. Het is maar de vraag of ze ook Belgische belastingen en gezondheidszorg kunnen meenemen in hun reiskoffer.

TEKST SVEN VONCK

Hoe zalig moet het zijn om te kunnen werken vanop een Toscaanse berg of vanuit een Canadees woud? Dat is wat de moderne nomaden denken. Ze kiezen voor het avontuur, verlaten België en bouwen elders een nieuw bestaan op. Ze hebben genoeg aan een internetconnectie om van waar ook hun job uit te oefenen.

Het fenomeen is in opmars, merkt de vastgoedwereld. Buitenlanders gebruiken hun Spaanse casa steeds vaker als hoofdverblijfplaats en oefenen vandaaruit hun job uit, zegt Marleen De Vijt, de CEO van Azull - de marktleider voor vastgoed in Spanje. Ze noemt het een van de ondersteunende factoren voor de Spaanse vastgoedmarkt. Elders doen vastgoedexperts dezelfde vaststelling: 'We zien een grote toename van het aantal gasten dat op zoek is naar langetermijnhuur of van hieruit wil wonen en werken', zegt Sean Moriarty, de CEO van het Portugese resort

QUINTA DO LAGO.

Ook het aantal Belgen dat in het buitenland woont, is de voorbije tien jaar met 37 procent gestegen. 484.701 Belgen wonen in het buitenland, tegenover 352.892 in 2010. Dat cijfer is vermoedelijk een onderschatting, want het gaat alleen om de Belgen die zich registreerden bij een ambassade of consulaat in het buitenland, wat geen verplichting is.

WE ZIEN EEN GROTE TOENAME VAN HET AANTAL GASTEN DAT OP LANGE TERMIJN WIL HUREN EN VAN HIERUIT WIL WERKEN.

SEAN MORIARTY
CEO RESORT QUINTA DO LAGO IN PORTUGAL

'Emigreren naar het buitenland is nochtans een ingrijpende beslissing met veel emotionele en praktische consequenties', zegt Koen Van der Schaeghe, directeur van Stichting Vlamingen in de Wereld. Een overzicht van de praktische kwesties.

Wie voor langere tijd naar het buitenland vertrekt, moet niet noodzakelijk meteen zijn domicilie verplaatsen. Dat laatste betekent dat u zich uitschrijft uit het Belgische bevolkingsregister. Van der Schaeghe: 'Dat wordt aangeraden als iemand minstens 12 maanden in het buitenland verkeert. Vanaf 24 maanden is het sowieso verplicht.' U kunt zich na 12 maanden in het Belgische bevolkingsregister laten inschrijven als tijdelijk afwezig. Het grote voordeel is dat het administratief veel makkelijker is om zich weer volwaardig in te schrijven in het bevolkingsregister, als het verblijf in het buitenland tegenvalt.

Wilt u toch meteen uw domicilie naar het buitenland verhuizen, dan moet u voor uw vertrek bij het gemeentebestuur een schrapping uit de bevolkingsregisters aanvragen. 'Aan Belgen die hun domicilie verplaatsen naar het buitenland raden we altijd aan zich ook te registreren bij het Belgische consulaat of de ambassade in hun nieu-

we thuisland', zegt Van der Schaeghe. Alleen dan kunt u rekenen op administratieve bijstand, zoals de afgifte van een identiteitskaart, consulaire bijstand in geval van nood of een gemakkelijker afgifte van reispassen.

DE FISCUS WEET WAAR U WOONT

Dat u in het buitenland woont, betekent niet noodzakelijk dat u geen belastingen meer moet betalen in België. Bent u tijdelijk uitgeschreven uit het bevolkingsregister? Dan verandert amper iets. U moet nog altijd een belastingaangifte invullen, al zal u in uw aangifte ook de inkomsten van buitenlandse oorsprong moeten aangeven. Woont u in Italië, waar u als freelancer websites bouwt? Dan moet u die inkomsten in België aangeven. Van der Schaeghe: 'De kans bestaat dat u in het buitenland ook al werd belast op die inkomsten. In principe zal de Belgische fiscus een vrijstelling verlenen voor die inkomsten, als België een dubbelbelastingverdrag met dat land heeft.'

EMIGREREN NAAR HET BUITENLAND IS EEN INGRIJPENDE BESLISSING MET VEEL EMOTIONELE EN PRAKTISCHE GEVOLGEN.

KOEN VAN DER SCHAEGHE

DIRECTEUR STICHTING VLAMINGEN IN DE WERELD

Bent u definitief uitgeschreven uit het Belgische bevolkingsregister? Wie in het buitenland is gedomicilieerd en geen inkomsten meer heeft in België moet niet langer een belastingaangifte indienen. Toch gebeurt het geregeld dat wie zijn hebben en houden naar het buitenland verhuist de financiële banden met België niet helemaal doorknipt. Vanop uw berg in Toscane kunt u nog altijd opdrachten uitvoeren voor Belgische opdrachtgevers. Of misschien hebt u uw woning in België niet verkocht, maar verhuurt u die. De inkomsten daarvan moet u in België aangeven via een aparte belastingaangifte voor niet-inwoners.

BYE BYE BELGISCHE GEZONDHEIDSZORG?

In Europa moet een onderscheid worden gemaakt tussen mensen die als gepensioneerde verhuizen en mensen die naar het buitenland gaan om te werken. 'Als gepensioneerd blijft u ook na de verhuizing ten laste van de Belgische sociale zekerheid. U kunt dan vanuit pakweg Portugal terugkomen naar België om zich hier te laten opereren op kosten van de Belgische sociale zekerheid', zegt Wim Vermeulen, advocaat bij Cazimir. De Belgische sociale zekerheid betaalt ook ingrepen in Portugal terug, maar wel volgens de lokale regels. 'Die zijn vaak minder gunstig dan in België, waardoor het vaak aan te raden is een bijkomende verzekering af te sluiten.'

Wie naar het buitenland verhuist om er te werken, wordt niet langer gedekt door de Belgische sociale zekerheid. 'Globaal is het zo dat wie in een land geen bijdragen betaalt er geen recht heeft op sociale zekerheid. Dat is het werkstaatsprincipe. Als je geen bijdragen betaalt in België, kan je niet verlangen dat je iets van België in ruil

krijgt. Belgen krijgen ongelooflijke cadeaus, maar de liefde is niet onvoorwaardelijk', zegt Van der Schaeghe.

ALS GEPENSIONEERDE BLIJFT U OOK NA EEN VERHUIZING NAAR HET BUITENLAND TEN LASTE VAN DE BELGISCHE SOCIALE ZEKERHEID.

WIM VERMEULEN

ADVOCAAT CAZIMIR

Werkt u in een ander Europees land, dan valt u daar onder de sociale zekerheid. U kunt dus niet snel terugkeren naar België om hier op kosten van de sociale zekerheid medische ingrepen te ondergaan. Let wel: voor detachering geldt een uitzondering. Wie door zijn werkgever vanuit België naar het buitenland wordt gestuurd om er een bepaalde periode te werken, blijft onderhevig aan de Belgische gezondheidszorg.

Buiten Europa is de kwestie van de gezondheidszorg nog een stuk prangender. Van der Schaeghe: 'Wereldwijde globetrotters spelen het best op veilig en kiezen bij voorkeur voor een op-en-top Belgische verzekering.' Dat kan via de Dienst Overzeese Sociale Zekerheid, die landgenoten een volledige dekking biedt op het vlak van sociale zekerheid (pensioen, ziekte, invaliditeit, medische verzorging en ongevallen) als ze werken buiten de Europese Economische Ruimte en Zwitserland. Vermeulen: 'Voor wie zich buiten de Europese Unie vestigt, is die verzekering een must. Ik heb al drama's zien gebeuren bij landgenoten die terugkeerden naar België en niet meteen konden terugvallen op het Belgische sociale vangnet.'

'WIE IN GRIJZE ZONE BLIJFT HANGEN, KAN VEEL GELD VERLIEZEN'

Wim Vermeulen, advocaat bij Cazimir, begeleidt regelmatig landgenoten die naar het buitenland verhuizen. 'Zoets moet heel goed worden voorbereid. Mensen onderschatten vaak de potentiële impact op hun vermogen.' Knipt u de banden met België door om in Spanje te resideren, dan kunt u maar beter weten dat u daar 23 procent meerwaardebelasting betaalt bij de verkoop van vastgoed. Sommige Spaanse regio's hanteren ook een heel zware erfbelasting, terwijl u in Portugal belastingvrij kunt schenken. 'Het komt erop aan hele belangrijke transacties op het juiste moment uit te voeren. Dat kan betekenen dat u voor de verhuizing het best eerst uw successieplanning regelt of vastgoed verkoopt, als dat in de nieuwe woonplaats zwaarder wordt belast. Omgekeerd kan het aangewezen zijn om enkele zaken uit te stellen.'

Vermeulen waarschuwt ook voor wat hij omschrijft als 'de grijze zone van de verhuizing'. Dat is de periode waarin nog niet alle administratieve hordes zijn genomen, bijvoorbeeld omdat u al verhuist bent maar in België nog niet alle formaliteiten zijn afgerond of omdat nog niet het hele gezin is mee verhuist. 'Het komt erop aan die periode zo kort mogelijk te houden en daarin geen belangrijke transacties te doen. Anders dreigt zowel België als uw nieuwe gastland belastingen te claimen op dezelfde transactie.'

ARCHEOLOGIE

Toparcheoloog in Griekenland

Na zijn jeugd jaren in Limburg ging Jan Driessen aan de KU Leuven studeren. Met licenties in de Archeologie (1981) en Oude Geschiedenis (1983) op zak, promoveerde hij in 1989. Tien jaar later werd hij hoogleraar aan de UCLouvain, gewoon hoogleraar in 2007. Tussentijd was hij o.m. verbonden aan archeologische onderzoekscentra in Athene: eerst de Britse en daarna de Franse School. Dat profiel was ideaal om in 2012 directeur van de Belgische School te Athene (EBSA) te worden, een mandaat dat tot 2022 werd verlengd. Gespecialiseerd in de Minoïsche tijd (tussen 3000 en 1200 v.C.) heeft Driessen zich afgekeerd van de romantische kijk op wat in Kreta als koninklijke paleizen werd beschouwd. Met een multidisciplinaire benadering van gemeenschappen, collectief beheerd en met een feministische trek, is hij vandaag een wereldautoriteit.

TEKST THEO DIRIX (VIW-VERTEGENWOORDIGER IN GRIEKENLAND)

Onbevangenheid kenmerkt hem. Hij was niet te beroerd om op Zakynthos even mee naar het verdwenen graf van Andreas Vesalius te zoeken. Hij promoot artiesten die kunst en archeologie verenigen. Gepassioneerd ijvert hij om een verlaten schoolgebouw in Vrachasi op Kreta om te bouwen tot een cultureel en onderzoekscentrum. Hij zal nog wel veel meer zijn, in strak pak of met gedeukte hoed, maar hij is zeker ook een Vlaming in de wereld.

KNOSSOS REVISITED

Het zou archeologie worden, zoveel was al duidelijk tijdens zijn humaniora, misschien zelfs Romeinse archeologie in Limburg. Draaide dat even anders uit, in 1976 tijdens een schoolreis met *Fratelzon*. Het werd archeologie, maar in Griekenland, op Kreta en bij voorkeur uit de Minoïsche tijd.

Zijn doctoraat ging over schrifttabletten uit het paleis van Knossos, een toeristische trekpleister buiten de hoofdstad Heraklion. Terreinervaring verkreeg hij op de sites van Knossos, Palaikastro en Malia in het noorden van het eiland. Zijn toenmalige collega (later directeur) van de Franse School logeerde een paar kilometer verder, in Sissi. Op zondag gingen ze daar naar het strand. Driessen was meer aangetrokken door de heuvel ernaast, bezaaid met potscherven. Meteen -we schrijven 1990- vroeg hij toestemming om de plek te onderzoeken maar dat mislukte, en gelukkig maar: bij de onteigening in 1996 betaalden de Griekse overheden een fortuin dat hij zelf nooit bij elkaar zou hebben gekregen. Een decennium later kreeg hij, ondertussen Professor, alsnog goedkeuring. Vandaag, 44 jaar na zijn eerste stappen op Kreta, kan niemand nog om zijn heuvel en expertise heen.

VROUWEN EERST

Vorig jaar organiseerde hij er één van de grootste opgravingen in Griekenland of zelfs rond de Middellandse Zee. Een internationale ploeg van honderdtwintig mensen legde een dorp uit het derde millennium bloot, vlak naast een paleisje met een binnenkoer van dertig meter, uit het tweede millennium.

Op Kreta liggen wel een tiental van dergelijke paleisjes maar nogal verspreid van elkaar, terwijl dat van Sissi erg dicht bij Malia ligt. Van een administratieve functie, productie of opslag vond hij geen aanduidingen. Hier had het grote binnenplein van het paleis wellicht uitsluitend een ceremoniële of religieuze functie. Daarop wijzen de gevonden altaarsteen, brandaltaar, beeldjes en accessoires zoals stenen hoorns.

Ook ontdekte de ploeg van Jan Driessen een schachtgraf met het volledige skelet van een bijna dertigjarige vrouw. Ze droeg een halssnoer van een dertigtal gouden parels en spelden van brons en been in haar kledij. Naast haar lagen een bronzen spiegel met ivoren handvat en wat vaasjes. Wie was ze? Een rijke maar ook weer niet zo rijke dame, maar in ieder geval belangrijk en een vrouw. Zelfs als was de voorname rol toen, in 1400 v.C., alweer wat afgenomen, voor de verwoesting van het Minoïsche rijk was geen vrouw of afbeelding van een vrouw te vinden in een rol die onderschikt was aan die van een man.

NIET SIR EVANS, WEL RIDDER WAELENS

De visie dat de Minoïsche cultuur mythologisch, hiërarchisch, koninklijk en mannelijk was, werd verpersoonlijkt door Sir Arthur Evans die in 1900 Knossos bestudeerde. "Een visionair", probeert Driessen nog: "al zag hij eerst ook een vrouw en veranderde hij later van gedacht". Het is Marc ridder Waelkens die in de jaren tachtig de weg naar een multidisciplinaire benadering wees. Bij ons vooral bekend als de archeoloog van Salagassos in Turkije, eert Driessen hem hier als zijn leermeester. Om de Minoïsche maatschappij beter te begrijpen, kwam die meer sociologische benadering als geroepen. In het complex rond het binnenplein ziet Driessen vooral een gemeenschap die in een soort van collectiviteit werkte en met een vrouwelijke *touch*.

EBSA

De buitenlandse archeologische onderzoekscentra in Athene, de zogenaamde Scholen, zijn een begrip. Met uitzondering van de Amerikaanse School die over een permanente graaflicentie op de agora in Athene beschikt, krijgen al die instituten van de Griekse overheid toestemming om jaarlijks op drie sites te graven. Die gelijkheid is best indrukwekkend. In vergelijking met onze buurlanden is onze overheid echter minder gul voor haar school; onze traditie om onderzoek in het buitenland te promoten is niet zo groot.

Nochtans coördineert EBSA, buiten Kreta, ook nog opgravingen in Thorikos, bij Lavrio, ten zuiden van Athene. Die site staat vandaag onder de hoede van de universiteiten van Gent en Luik. Op Kreta wordt ook nog gegraven door de ULB in Itanos. Wegens Covid-19 moesten beide projecten hun jongste campagnes naar volgend jaar verschuiven.

In Sissi worden geen grote campagnes meer gepland, alleen nog controle-opgravingen. Wel wordt aan de "ontsluiting" van de site gedacht: het openstellen voor toerisme. Ondanks onzekerheid over de toekomst van de reissector wordt aan een ambitieus masterplan gewerkt. Eén troost: een jaar opgravingen levert genoeg materiaal voor tien jaar studie op; voor Sissi ligt al minstens voor honderd jaar klaar. Vraag is alleen hoeveel studenten zich dit academiejaar voor archeologie inschrijven? Want niet alleen de toekomst van het verleden is onzeker.

VOGELS KIJKEN in Honduras

Haar Antwerpse kantoorjob gaf steeds minder voldoening. Katinka Domen verwachtte wat anders van het leven. In Latijns-Amerika reisde ze een amoreus en zakelijk avontuur tegemoet. Vandaag staart ze nog amper naar een scherm, maar tuurt ze des te meer naar vogels. Met haar eigen bedrijfje gidst ze vogelliefhebbers door Honduras. En nee, dat is niet enkel een bezigheidstherapie voor grijsaards in afritsbroeken. Duik met ons mee in één van de minst gekende landen ter wereld.

TEKST KOEN VAN DER SCHAEGHE

Wie ooit in Honduras was, zal bevestigen dat het een mooi land is, rijk aan natuur en cultuur. Maar ernaar emigreren en er daadwerkelijk wonen, is nog een ander verhaal. Honduras heeft als oorspronkelijke 'bananenrepubliek' een slecht imago, is erg arm en daarom ook bijzonder goedkoop om te wonen. Maar hoe doe je dat, een leven opbouwen in een behoorlijk paradijselijk land, dat mondiaal het grootste aantal moorden per capita telt? Niet onmiddellijk een droombestemming, toch?

BEAKS AND PEAKS

Haar drang om in het buitenland te wonen zat er al van kinds af in. Het reizen werd haar met de paplepel ingegeven. Haar partner William, een Hondurees, ontmoette Katinka in 2014 tijdens een reis door Midden-Amerika. Met hem richtte ze touroperator *Beaks and Peaks* op. "Honduras is een droomland voor vogelaars: compact en met een diverse habitat - nevel- en regenwoud, mangrove, drasland - om op korte tijd veel vogelsoorten te spotten. Als gevolg van de ligging op verschillende tektonische pla-

ten, doorkruisen bergketens en schaduwvallen het land in diverse richtingen. Door de verschillende microklimaten tref je er haast de wereld in één land", weet Katinka. Een geboren vogelaar is ze niet, maar als je tien dagen door het oerwoud reist met gepassioneerde birdwatchers, slaat de passie al gauw over. "Het was overweldigend, omdat ik mijn vuurdoop kreeg ik op een topplaats om vogels te spotten. Ik heb veel moeten leren. Zelfs de meest gangbare vogelsoorten kon ik niet onderscheiden. Mijn vooroordelen over vogelen heb ik vlug mogen opbergen. De fascinatie, die in de plaats kwam, is nooit meer weggegaan. Aanvankelijk dacht ik dat je vooral moest stilzitten en wachten op wat toevallig passeert. Maar het is overweldigend op onderzoek uitgaan. Het is echt spannend om te zien wat je allemaal waarneemt en aantreft op een dag. Het wordt een beetje verslavend. Wij komen amper nog buiten zonder verrekijker, want je zou toevallig eens iets moeten zien", lacht de Vlaamse.

VERREKIJKERS EN TELESCOPEN

Hoe anders was haar leven voorheen. Groter kan een contrast haast niet zijn. Katinka werkte als freelance vertaler-tolk voor enkele Europese instellingen, de universiteit en internationale bedrijven. "Ik had er het toenemende gevoel dat veel mensen het contact met de realiteit verloren en nergens meer tevreden mee waren. Het stootte me tegen de borst. Men leeft in een ivoren toren en weet zich niettemin een weg doorheen de dag te klagen. Ik wilde als mens een verschil maken, hoe klein dat ook zou zijn. De wijde wereld lokte en lonkte. Tijdens mijn reis naar Centraal-Amerika hield ik ogen en oren open, om te zien of ik iets zinvols kon betekenen. In Honduras, waarvan ik de reputatie kende, ontmoette ik in een hostel mijn latere partner. Hij vertelde honderduit over het duurzame toerisme dat hij als gids voor ogen had. Zijn visie boeide mij in

hoge mate”

Zo ontstond de droom van een eigen bedrijfje. De droom werd werkelijkheid, maar er kwam ook realisme. “De trage bureaucratie stak eerst wel wat stokken in de wielen. In Honduras loop je niet zomaar een ondernemingsloket binnen. Een toeristisch project opzetten vraagt veel geduld. We moesten alle informatie zelf bij elkaar sprokkelen. Het was een aanzienlijke hindernis, want contacten blijken allesbepalend. De fauna en flora krijgen we gelukkig gratis. Het materiaal is onze grootste investering: camera’s verrekijkers, telescopen, alle van de hoogste kwaliteit. Die delen we uiteraard met onze klanten.” Met het verzamelde beeldmateriaal overtuigen Katinka en William toeristen en vechten ze tegen het heersende beeld van Honduras.

BANANENREPUBLIC

Het land kreeg als allereerste de term ‘bananenrepubliek’ op gekleefd. De macht van het huidige Chiquita was groter dan die van de toenmalige regering. “Er worden anno 2020 nog steeds veel bananen geproduceerd, voornamelijk voor de export, net zoals andere landbouwproducten, meloenen, palmolie en koffie. Het land is erg bergachtig. De weinige smalle vlaktes staan daardoor haast volledig vol met bananen en palmen. De lokale bevolking is deels

zelfvoorzienend of koopt haar bananen in stalletjes langs de weg. Er zijn ook zoveel varianten. In Europa eet iedereen de typische Chiquitabananen, maar wij kennen veel meer soorten, kleinere vaak. De meeste zijn eigenlijk veel lekkerder dan de Chiquitas, maar die eten we zelf op”, bekent Katinka.

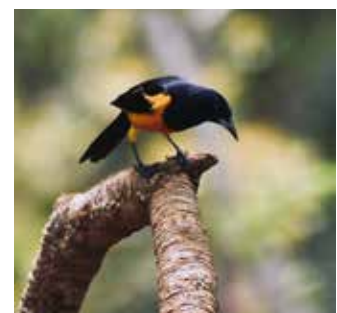
De hardnekkige reputatie van politieke instabiliteit en drugsgeweld is het land helaas nooit kwijt geraakt. Toeristen komen er echter gewoonlijk niet mee in aanraking. “In de steden is het leven hard, daarbuiten is de realiteit genuanceerder. Met ons 100% natuurtoerisme komen wij zelfs niet in de buurt van probleemzones. Zelf heb ik me nog nooit onveilig gevoeld, ook al reis ik geregeld alleen door het land. Men is vooral heel nieuwsgierig naar wat wij doen, met al onze rare toestellen, zoals verrekijkers en telescopen. Wij hebben ook geen muur rond ons huis, doen de deur ’s nachts zelfs niet op slot”, vertrouwt Katinka ons toe.

VOGELPARADIJS

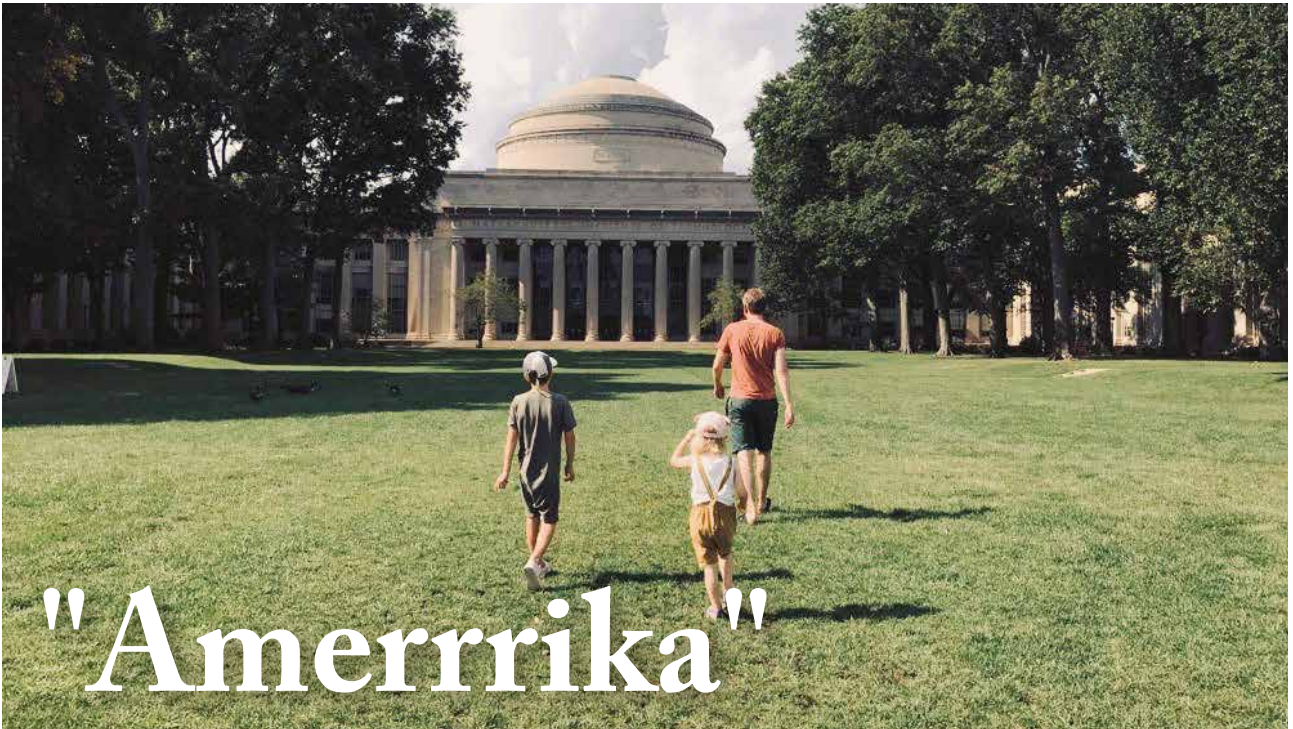
“Waarom het volgens mij vooral schort, is kwalitatieve marketing. Wie Google raadpleegt, ziet eerst diverse artikels over geweld en corruptie. Eens men op pagina twee belandt, is men dusdanig ontmoedigd, dat velen afzien van een reis naar Honduras. Al het positieve over dit mooie land blijft bijgevolg onder de radar. Buurlanden als Costa Rica pakken dat veel beter aan. Hoe meer mensen wij op bezoek krijgen, hoe meer mensen positieve commentaar geven, want reizigers begrijpen die negatieve connotatie niet. Dat loopt druppelsgewijs natuurlijk, want het is niet dat het land miljoenen toeristen per jaar telt. Het verandert wel, maar heel erg langzaam.”

Katinka groeide uit tot een ware ambassadeur van Honduras, die het land ook door en door kent. “We proberen heel zichtbaar te zijn, op beurzen en via aanwezigheid in diverse media. Onze locatie is uniek, net op de landbrug van Centraal-Amerika, tussen Noord- en Zuid-Amerika. Aangezien wij vooral vogelreizen organiseren, is deze locatie echt top. Tijdens hun migratie moeten alle vogels over deze landbrug. Dus vooral in het trekseizoen is Honduras echt een vogelparadijs. De Verenigde Staten kennen ook wel een grote variatie, maar je kan ze nooit in een beperkte tijdspanne zien. Hier passeren ze allemaal, en dat twee keer per jaar. En dan heb ik het nog niet over de inheemse Hondurese vogelpopulatie, die al bijzonder rijk is”, besluit Katinka. 🌍

Info: beaksandpeaks.com

TEKST ELKE VANHAECKE

Het was winter, donker en koud, van corona was nog niet echt sprake in ons land. De kinderen lagen al in bed toen mijn lief laat thuiskwam en aankondigde dat hij telefoon had gekregen uit Boston. Hij was toegelaten voor de managementopleiding waar hij al jaren van droomde. Wow! Champagne en feest in ons huis. Een jaar voordien hadden we een plan in gang gezet met bijlessen voor de moeilijke toelatingsproeven. Slaagkans 1 op 100.

Uiteraard ben ik zo apetrots, maar na het feestje begint het te dagen. Hij gaat terug studeren, we verhuizen naar Amerika, mijn god, de kinderen moeten mee! Ik heb net een heerlijke, nieuwe job. Waar zijn we aan begonnen? De kinderen reageren verdeeld. De kleinste van drie blijft gewoon heel schattig "Amerrika" herhalen. De oudste is minder enthousiast. Hij is acht en zegt meteen: "Ik ga niet mee! Ik heb daar geen vrienden! Ik kan geen 'Amerikaans'! Ik hou niet van die stomme president!" Ja, daar hadden we niet echt een antwoord op. Mijn hart breekt als ik zie hoe droevig en opstandig hij wordt van onze aankondiging. De droom van papa is voor hem een vreselijke nachtmerrie. De dag nadien gooien we 't over een andere boeg, ik ben vastbesloten om het hele gezin met plezier mee te nemen naar Amerika. We vertellen over baseball. Dat is die sport met die knuppel die hij zo graag doet op sportkamp. Hij draait een beetje bij. Dan halen we ons laatste redmiddel boven: astronauten. Dat de tweede man op de maan op dezelfde school gezeten heeft als waar papa naartoe gaat, is een belangrijk argument. De verhuis is in zijn ogen nu een tussenstap op zijn eigen weg naar de maan.

Rest alleen nog mezelf te entusiasmeren. Wat ga ik daar doen? Waarmee kan ik me bezighouden terwijl mijn man (intussen zijn we getrouwd) naar de les gaat en de kin-

deren op school zitten? Ik loop er lang over te tobben. Ik maak een uitgebreid plan rond groei en zelfstudie en experimenteren. Tot het moment dat ik eindelijk uitgenodigd word op de ambassade om mijn visum aan te vragen. Na enkele schijnbaar banale vragen, zoals mijn geboortedatum en de voornaam van mijn vader, komt het inderdaad: "And what are you planning to do in the US ma'am?" Ik hoor mezelf zeggen: "I am going to take care of my husband and enjoy my kids." Ik moet even slikken want mijn hele leven al wil ik mijn plan trekken en onafhankelijk zijn. Mijn feministische vrijgevochten hart krimpt ineen. Zodra die woorden uit mijn mond gerold zijn kijk ik in alle in alle hoeken van de kamer. Ik wil zien of er camera's hangen die de vlaag van zinsverbijstering hebben opgenomen. De man typt mijn woorden zonder aarzelen neer. Wellicht krijgt hij dat antwoord verschillende keren per dag te horen. Ik slik, ik zou wel willen maar ik krijg mijn mond niet meer open en zeg niks. Enkele seconden later is ons visum 'approved', de kinderen en ik mogen meeverhuizen naar de VS.

Ik twijfel of ik aan mijn man ga vertellen wat ik zonet heb gezegd. Als ik dat doe, wordt het gegarandeerd één van de typische verhalen die op kerstavond bij de kroketten voor de zoveelste keer herverteld wordt. Ik doe het toch en zoals verwacht lacht hij hartelijk om mijn woorden. "Maar weet je", zegt hij, "we vertellen aan iedereen dat je daar gezegd hebt 'I am going to enjoy my husband and take care of my kids'". "Zorg maar dat je enjoyable bent dan", gooi ik hem terug. "Deal!" antwoordt hij.

Sinds eind augustus wonen we in Boston: 'enjoyable city' en mijn man doet ook zijn best.

Stel nu gratis je persoonlijke emigratiegids samen!

Naar het buitenland verhuizen brengt heel wat geregeld en administratie met zich mee. Soms zie je door de bomen het bos niet meer. Wat met visum, belastingen, sociale zekerheid, onderwijs voor de kinderen, ...?

Deze persoonlijke emigratiegids is een startpunt bij de emigratie.

viw.be/emigratietool

Voilà, gezien.

Nu heb je op reis meer tijd
voor kwaliteit van bij ons.

*Waar je ook bent, met het beste van Vlaanderen en Nederland raak je nooit uitgekeken.
Online, via satelliet of met de BVN-app.*

BVN: Vlaamse en Nederlandse televisie, wereldwijd.